

Glasnik MIRA

Godište VI. • Broj 10 • Međugorje • Listopad 2011. • Cijena 2,5 KM / 10kn

*Budite svjedoci vjere svojim
riječima i životom*

Draga djeco!

Pozivam vas da ovo vrijeme bude za sve vas vrijeme svjedočenja. Vi koji živite u ljubavi Božjoj i iskusili ste njegove darove posvjedočite ih svojim riječima i životom, da budu na radost i poticaj drugima u vjeri. Ja sam s vama i neprestano zagovaram pred Bogom za sve vas da vaša vjera bude uvijek živa i radosna i u ljubavi Božjoj. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. rujna 2011.

Iz sadržaja

**Poruka za sadašnji trenutak
Budite svjedoci
vjere svojim riječima
i životom**
vlč. Adalbert Rebić

**Uzvišenje svetog Križa
Ako prihvatimo
Božji poziv i križeve
ćemo lakše nositi**
fra Robert Jolić

**22. Mladifest
Vjerodostojnost
Međugorja**
Saverio Gaeta

**22. Mladifest
Evangelizirati
postmodernu
kulturu**
Marguerite A. Peeters

**Odjeci u svijetu
Hodočašće u Međugorje
promijenilo mi je život**
vlč. Timotej Marija Vacha

**Svjedočanstvo
Život darovan Gospi**
Robert Rukavina

Fotografija na naslovnici: Foto Dani

Odnos prema Mariji kao temelj čvrste vjere

Svjedoci smo rastakanja i osipanja vjere, gubitka kršćanskoga identiteta u suvremenom svijetu. Vjerska se praksa nerijetko svodi na neke sržne životne događaje kojima se želi dati religiozni premaz, neku vrst vanjske 'šminke', da ne bi sve izgledalo naskroz svjetovno, bez daška duhovnoga, kao nekoć otužni ateistički pokopi u komunizmu. Gubitak vjere uvjetovan je i manjkom istinskoga duhovnog života, urastanja u osobnu vjeru te manjkom duhovne stege u svakidašnjem životu. Vjera je za mnoge nešto što se u svagdanu svlači, a oblači u svečanijim prigodama. Bitna protežnica svakoga istinskog kršćanskog života jest živa usredištenost na Krista koja se hrani euharistijom. Povezanost s osobom Isusa Krista kao i povezanost s osobom s kojom je on bio u najužem odnosu, s njegovom Majkom, koja je usko povezana s djelom otkupljenja, jest ono što se danas iziskuje od žive vjere.

fra Tomislav Pervan

Današnji Papa u svome nagovoru u svibnju ove godine izrekao je misao, kako nema istinskoga katolištva, katoličke pripadnosti bez duboke marijanske pobožnosti. Biti katolik znači biti i marijanski obilježen, njegovati ljubav prema Isusovoj Majci, i samo u njoj i preko nje katolik će pronaći put do Gospodina. Papa Benedikt naglašava kako je Marija velika vjernica u osobi, kako je Marija prihvatila u svoj život Abrahamo-

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr | Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

vo poslanje biti vjernikom, pred Gospodinom cjelovito hoditi te nam je time Marija svima putokaz na putu vjere. Marija je Abrahamovu vjeru učinila stvarnom u svojoj vjeri u vlastitoga Sina te nam je svima pokazala put kako se odvažno povjeriti Bogu koji nam se izručuje, koji nam ide ususret te da slijedimo u radosti Mariju na putu vjere. Slijediti Mariju u njezinoj odlučnosti, izdržati ondje gdje drugi bacaju koplje u trnje, stajati uz Gospodina i kad se čini da je sve izgubljeno te time davati svjedočanstvo koje se slijeva u radost uskrsnuća.

Tko časti Majku, časti i Sina

Marija kao Majka Gospodinova, ljubljena kćerka nebeskoga Oca te hram Duha Svetoga – svojim položajem nadvisuje sva stvorenja nebeska i zemaljska. Iz toga rezultira njezino duhovno majčinstvo glede svih udova Kristova mističnoga Tijela, njezin položaj posrednice i pomoćnice te Marije kao uzora svih krjeposti. Tko časti Majku, časti i Sina. Marijino štovanje ne ugrožava položaj Isusa Krista u kršćanskoj svijesti, nego je ispravno štovanje Majke jamstvo pravoga i istinskoga odnosa prema tajni Utjelovljenja. Sveti je Bonaventura rekao da onaj tko ne štuje Mariju, tko zanemari Mariju u životu, umire u svojim grijesima.

Blaženi je John Henry Newman (+1890.) zabilježio: "Pogledamo li na zemljopisnu mapu Europe zapaziti ćemo da su upravo one nacije i zemlje u Europi umnogome izgubile vjeru u Isusovo božanstvo gdje se prestalo štovati njegovu Majku, a zauzvrat su sačuvali one svoju pravovjernost gdje se nastavilo štovanje Marije, Isusovu Majke". Vjernici ali i svećenici koji zaobilaze Mariju, gube svoj vjernički i svećenički identitet. Vjera otvara pobožnosti dva golemo vidokrugova od kojih jedan ima u žarištu Marijina Sina, a drugi samu Majku Isusovu. Štujući i časteći Mariju spoznajemo njezina Sina, ljubimo ga i častimo te Majka postaje put(kazo)m do Sina.

Pavao VI. proglasio je još za vrijeme Sabora Mariju *Majkom Crkve* te time i Majkom

svih vjernika pa i svih pastira, odgovornih za vjernike. Time je istaknuta njezina majčinska skrb za putujuću Crkvu. Pavao VI. naziva je *prvom i najsavršenijom Kristovom* učenicom te domeće kako nam Marija zauvijek i posvuda ostaje trajnim uzorom. Ona je najzorniji primjer života prema Evanđelju. Ona treba biti prisutna u Crkvi na svim putovima svagdanjega života, a svojom ljubavlju prema Mariji Crkva ima jamstvo da živi životom svoga Učitelja i Gospodina, da obnavlja i dovršava tajnu otkupljenja u svoj dubini i punini.

Isus je stvarno fizičko zrcalo majke Marije

Newman ističe kako Mariju štujemo ne samo zbog njezina Sina nego i zbog samih sebe, da bismo je nasljedovali u njezinim krjepostima, njezinoj svetosti i vjeri, njezinu poslušnosti, njezinoj dobroti i hrabrosti, njezinu odricanju, bezazlenosti srca te posvemašnjoj čistoći. A Drugi vatikanski sabor veli kako se ispravan odnos prema Mariji treba odražavati u čašćenju i ljubavi, u zazivanju i nasljedovanju. Sv. Robert Belarmin ističe da se Isusova riječ – *Tko vidi mene vidi i Oca* – daje primijeniti i na Mariju, pa bi se moglo reći: *Tko vidi mene, vidi i moju Majku!* Isus je stvarno fizičko zrcalo majke Marije.

Glede pobožnosti prema Mariji nerijetko se zna čuti mišljenje kako je to dobra stvar, ali je ipak treba prepustiti pojedincu, privatnosti. Takvi tvrde kako se odlučan boj bježe drugim središnjim areopazima, poljima naše vjere. Ti bi areopazi bili filozofske postavke našega vjerovanja, vjerodostojnosti Svetoga pisma u suvremenom svijetu, istine o Božjoj zazbiljnosti, vječnosti, istine o Božjoj opstojnosti, zatim o Isusovoj osobi, njegovu božanstvu, njegovu otkupiteljskom djelu, istine o jedincatosti i svetosti Crkve, njezinu sakramentalnom i hijerarhijskom uređenju, zatim široko područje kršćanskoga čudoređa i, naravno, crkveno bogoslužje.

Na to se može odgovoriti i s 'da' i s 'ne'. Zacijelo, sve su to žarišta suvremenih prijedora

Marija igra veliku ulogu ne samo u osobnom Isusovu životu nego je ona osoba koja spada u cjelinu povijesti spasenja. Istine o Mariji spadaju na božansku objavu i nemoguće je te istine izuzeti ili izrezati iz poklada vjere a da se ne krivotvori cjelovitost vjerske istine. Istine i dogme o Mariji u najužoj su svezi s utjelovljenjem Boga i s utjeloviteljskim značajem kršćanstva uopće.

u Crkvi i svijetu, ali tematika odnosa prema Mariji te pobožnost prema Mariji nije izvan tih prijepornih tema, nego je sa svima njima najuže povezana. Govor o Mariji u Novome zavjetu nije vanjski ukras niti je novozavjetna rubna bilješka, negdje na rubu Novoga zavjeta. Rana je Crkva svjesno uzela u središte svoga Vjerovanja izričaj *rođen od Djevice Marije*, a u prvim stoljećima, napose nakon što je kršćanstvo steklo slobodu i pravo glasa u društvu, bitka za Isusovo božanstvo, za istinu kako je Isus Bog i čovjek vodila se i na marijanskom području. Crkva je od početka bila svjesna Marijine uloge koja umnogome nadmašuje područje individualne, privatne pobožnosti.

Istine o Mariji spadaju na bit naše vjere

Marija igra veliku ulogu ne samo u osobnom Isusovu životu nego je ona osoba koja spada u cjelinu povijesti spasenja. Istine o Mariji spadaju na božansku objavu i nemoguće je te istine izuzeti ili izrezati iz poklada vjere a da se ne krivotvori cjelovitost vjerske istine. Istine i dogme o Mariji u najužoj su svezi s utjelovljenjem Boga i s utjeloviteljskim značajem kršćanstva uopće. Istine o Mariji bacaju jasno i nenadomjestivo svjetlo na konačno određenje, sudbinu i mjesto samoga

stvorenja u djelu spasenja i otkupljenja. Govoriti o Mariji znači govoriti o biblijskoj antropologiji i čovjekovu određenju. U Mariji se kao žarištu ili čvorištu spajaju i povezuju konci zemaljskoga i nebeskoga, naravi i mističnosti.

Istine o Mariji nemoguće je u kršćanskom životu zanemariti. Nemoguće je reći: to je istina, ali za mene osobno beznačajna. One spadaju na bit naše vjere. S tajnom Marijine osobe i dogma o Mariji, padaju u vodu i tajne Isusove osobe. Marijino izabranje – utjelovljenje samoga Boga – i Kristovo razapinjanje, to su tri zrenika jednoga istoga događaja koji se odvija u Kristovoj osobi. Isključiti li se bilo koji od tih vidika, to je onda početak kraja kršćanske istine. Isključimo li Marijin izbor i poslanje, prekinuta je vrpca koja povezuje Trojedinoga Boga s ovom zemljom. I na kraju, osta Isus samo kao čovjek, a s Isusom kao čovjekom moguće je postupati kako se komu prohtije, prema stranačkom programu.

„Kako bih rado bila svećenik pa da smijem propovijedati o svetoj Djevici“

Marija ne treba nikakve lažne časti ni pretjerivanja, nikakvih posebnih povlastica. Ona u svojoj kruni ima dovoljno predivnih dragu-

Marija je više majka nego kraljica, više uzor u vjeri nego nedodirljivi objekt divljenja. Ne govoriti neprestano o Marijinim povlasticama, ne isticati ih, nego govoriti o onome što nju povezuje s nama, zemaljskim hodočasnici.

lja tako da joj nisu potrebne nikakve lažne, staklene perle. Ne treba ona pretjerivanja u našim izljevima pobožnosti, nego trijeznost i krajnju normalnost i suzdržanost. Vrijedi navesti misao koju je izrekla crkvena učiteljica, sveta Mala Terezija od Djeteta Isusa i Božjega Lica. Nepuna dva mjeseca prije svoje smrti kazivala je sljedeće riječi Majci Agnezi:

“Kako bih rado bila svećenik pa da smijem propovijedati o svetoj Djevici! Jedan jedini put bi mi dostajao da izreknem što sve mislim o toj stvari! Najprije bih pokazala kako malo znamo o njezinu životu. Nije potrebno pričati nevjerojatne stvari ili pak stvari koje ne znamo, primjerice, da je ona, kad je bila još posve malena, kao trogodišnje dijete, išla u Hram da se prinese Bogu sa žarkom ljubavlju te posve izvanrednim osjećajima. Ona je zapravo naprosto išla u Hram poslušna svojim roditeljima. I čemu govor kako je Presveta Djevica od trenutka kad je čula proročke riječi starca Šimuna imala neprestano pred očima Isusovu muku? ‘Mač će ti boli probosti srce’ – rekao joj je Starac. Dakle, nije to vrijedilo za sadašnjost, kao što vidite, draga majčice. Bijaše to općenito pretkazivanje budućnosti.

Da bi mi se svidjela te bila od koristi neka propovijed o Presvetoj Djevici, moram imati pred sobom njezin život kakav je uistinu bio, a ne nekakav izmišljeni život. Uvjeren sam da je njezin cijeli život bio posve jednostavan. Mariju se oslikava u oblacima, nedostupno, nedodirljivo, a zapravo bi je trebalo prikazivati tako da je svi možemo nasljedovati. Upirati prstom u njezine krjeposti, govoriti kako je živjela iz vjere kao i mi, navoditi dokaze iz Evanđelja, gdje čitamo: ‘Oni jednostavno nisu razumjeli što im je Isus rekao’. Ili pak ono, ništa manje tajanstveno mjesto: ‘Njegovi su se roditelji divili svemu što se to

o njemu govorilo.’ To divljenje pretpostavlja stanovito čuđenje, zar ne, majčice? Znamo, Presveta je Djevica Kraljica neba i zemlje, ali ona je većma Majka nego Kraljica. Međutim, unatoč toj povlastici ne može se reći kako ona zbog toga baca u sjenu slavu svetica kao što sunce za svoga izlaska zasjenjuje zvijezde. Oh, Bože moj, kakva bi to bila neobičnost! Majka koja bi zasjenjivala svoju djecu! Mislim, naprotiv: Ona povećava proslavu svojih izabranika.

Dobro je govoriti o njezinim povlasticama, ali ne bi trebalo govoriti isključivo o njima, jer ako čovjek mora za neke propovijedi stalno uzdisati i govoriti ‘ah, ah’, onda je to previše! Tko zna, ne će li to mnogu dušu odvesti da spram takva nestvarna stvorenja osjeća stanovitu otuđenost pa da u sebi ne pomisli: ‘Ako je tomu tako, onda se bolje povući u svoj mali kut te tu sjati koliko mi je moguće!’“

Sinovi smo i kćeri iste Majke

Toliko sveta Mala Terezija. Sažmemo li njezine misli, možemo povući dva zaključka za ispravni, korisni i primjereni govor i navještaj o Mariji. Prvi bi bio: Prestati s pobožnim, nebiblijskim, nepovijesnim i nevjerojatnim dodatcima i ambalažom. U nekim spisima Marija je stalno u nebesima, na svakom koraku osjeća se dah nadnaravnoga, navodno je znala sve o padu anđela, o grijehu Adama i Eve, posljednjim stvarima, prema nekim je spisima znala o budućem utjelovljenju samoga Božjega Sina, a prema drugima već je u majčinoj utrobi posjedovala herojski stupanj krjeposti, uživala u gledanju Boga itd.

Svetica iz Lisiuxa traži da se s tim prestane. Ne treba Marija nikakva pobožna kiča, ne treba nikakva umjetna cvijeća, ona je dovoljno lijepa u svojoj biblijskoj ljepoti. Potom traži da se okrenemo od nedodirljive nebeske Kraljice prema Majci. Marija je više majka nego kraljica, više uzor u vjeri nego nedodirljivi objekt divljenja. Ne govoriti neprestano o Marijinim povlasticama, ne isticati ih, nego govoriti o onome što nju povezuje s nama, zemaljskim hodočasnici.

Treba nam govor o Mariji kao Kraljici, ali i kao Majci. Sinovi smo i kćeri te djeca iste Majke. Marija je majka svih vjernika jer je i ona bila kao i mi vjernica. Ona se može svrstati u onaj *oblak svjedoka* koji započinje s Abrahamom, a nastavlja se preko patrijarha, Mojsija, proroka, velikih biblijskih likova, pa i ženskih. I Marija je vjerovala Božjoj riječi, i ona je dopustila da Gospodin na njoj čini silna djela, koja nije mogla u prvi mah shvatiti niti dokučiti. Slijedila je svoga Sina do križa i zato je Marija među svjedocima vjere najveća.

Budite svjedoci vjere svojim riječima i životom

Znamo, Bog je uvijek s nama. Uvijek je s nama On: Otac i Sin i Duh Sveti. A sa Sinom uvijek je s nama i njegova majka Blažena Djevica Marija. Mi nikad nismo sami. Mi smo obavijeni Božjom prisutnošću, Božjom ljubavlju i milosrđem. Božje milosrđe ispunja svu zemlju, ono nas zakriljuje i štiti od svakog zla. Kao što je u otajstvenom oblaku Bog pratio svoj izabrani narod na putu kroz pustinju, tako i nas prati oblakom zaštite i sigurnosti.

vlč. Adalbert Rebić

Djelom, ne samo riječima

Gospa nas u najnovijoj poruci poziva da životom svjedočimo svoju vjeru u Isusa Krista. Danas je vrijeme svjedočenja životom i djelima a ne samo riječima. Nije dovoljno samo govoriti „Gospodine, Gospodine“, nego činiti volju Očevu i djelima ljubavi svjedočiti ono što vjerujemo, ono što usnama ispovijedamo. Odnos vjere i djela danas je veoma bitan. Ljudi danas više ne vjeruju riječima nego djelima, iznad svega djelima ljubavi i pravednosti.

U današnjem Evanđelju – tumačim Gospinu poruku danas, na 26. nedjelju kroz godinu – Isus „glavarima svećeničkim i starješinama narodnim“, koji su sebe smatrali pravednima a druge prezirali, upućuje prispodobu o dva sina. „Čovjek neki imao dva sina. Pride prvomu i reče: ‘Sinko, hajde danas na posao u vinograd!’ On odgovori: ‘Neću!’ No poslije se predomisli i ode. Pride i drugomu pa mu reče isto tako. A on odgovori: ‘Evo me, gospodar!’ i ne ode. Koji od te dvojice izvrši volju očevu? Kažu: „Onaj prvi.“ Nato će im Isus: ‘Zaista, kažem vam, carinici i bludnice pretekoše vas u kraljevstvo Božje! Doista, Ivan dođe k vama putem pravednosti i vi mu ne povjerovaste, a carinici mu i bludnice povjerovali. Vi pak, makar to vidjeste, ni kasnije se ne predomislite da mu povjerujete’“ (Mt 21,28-32).

U toj je prispodobi riječ o Bogu Ocu i o dvjema skupinama ljudi. Jedni samo govore „Gospodine, Gospodine“ a ne izvršavaju volju Božju, ne čine djela vjere, ljubavi i nade. Drugi žive vjeru, čine volju Božju, čine djela ljubavi. Isus je tu prispodobu izgovorio „glavarima svećeničkim i starješinama narodnim“, koji su sebe držali pravednima, svetim i savršenima pred Bogom i pred ljudima. Mnogi su od njih, međutim, to bili samo na riječima, ali ne i na djelima. Djela su im bila suprotna riječima kojima su narod upućivali u tajne kraljevstva Božjega. Oni uistinu ne će

ući u kraljevstvo Božje, u suživot s Bogom. U kraljevstvo će Božje ući samo oni koji vrše volju Oca nebeskoga, koji svojim životom i svojim djelima svjedoče vjeru u Isusa Krista.

Primijenimo tu prispodobu na sebe i pokušajmo je razumjeti u svjetlu Gospine poruke: „Pozivam vas da ovo vrijeme bude za sve vas vrijeme svjedočenja. Vi koji živite u ljubavi Božjoj i iskusili ste njegove darove posvjedočite ih svojim riječima i životom, da budu na radost i poticaj drugima u vjeri.“ Nije dovoljno samo reći „da“, nego u skladu s tim „da“ treba i živjeti, treba biti vjeran Božjoj volji, živjeti u skladu s Božjim zakonima, činiti djela ljubavi i milosrđa. Bog nas svakodnevno zove u svoj „vinograd“ i mi mu se svakodnevno trebamo odazvati. Isus, u svjetlu Božje volje, izražene u njegovima zakonima, veću prednost daje onima koji istinski slijede Božju volju; onima koji poštuju svoga bližnjega. Isus „glavarima svećeničkim i starješinama narodnim“, koji su sebe držali pravednima a grješnike prezirali, ističe da će oni koje oni drže javnim grješnicima (carinici, preljubnici, preljubnice) ići pred njima u kraljevstvo Božje a oni će biti bačeni van. To su ljudi koji se hvale svojim životom, svojim navodnim dobrim djelima, a sav religiozni život pretvaraju u puki običaj, u nešto površno. Boga imaju samo na usnama, a u životu su daleko od njega.

Papa Benedikt XVI. ljetos je na Svjetskom susretu mladih u Madridu mlade poticao da svjedoče svoju vjeru u različitim životnim situacijama, osobito ondje gdje prevladava ravnodušnost. „Nije moguće susresti Krista“ – naglasio je Papa – „a ne upoznati druge ljude s njime. Nemojte Isusa Krista čuvati samo za sebe“, rekao im je, „nego prenesite i drugima radost svoje vjere. Svijet treba svjedočanstvo vaše vjere, treba svjedočanstvo vašeg života o Bogu“.

Papa Ivan Pavao II. je, drugi dan nakon izbora za Rimskog biskupa, rekao: „Nemoj-

te se bojati, produbite svoju vjeru, i živite je vjerno Duhu Svetomu!“ Kršćane je još pozvao da svoju sreću što su kršćani odražavaju na svojim licima i da je podijele s drugima. Kršćani trebaju zadržati istu radost, zanos i energiju koju su doživjeli na dan svoje svete potvrde, trebaju sačuvati živom svoju vjeru i s radošću naviještati riječ Božju svojim djelima.

I Drugi vatikanski sabor vjernike laike poziva da sa svećenicima i katehetama – poput onih muževa i žena koji su apostola Pavla pomagali u Evanđelju, radeći mnogo u Gospodinu (susp. Fil 4,3; Rim 16,3) – neposrednije sudjeluju. „Na sve vjernike laike spada slavno breme da rade kako bi božanska odluka spasenja sve više i više dopirala do svih ljudi svih vremena i u sve zemlje. Neka im zato bude otvoren bilo koji put, da prema svojim silama i potrebama vremena i oni aktivno sudjeluju na spasiteljskom djelu Crkve“ (Svjetlo naroda – Lumen gentium 33).

Papa Benedikt XVI. poručio je članovima Katoličke akcije: „Budite prorocima evanđeoske radikalnosti, hrabrim svjedocima vjere koja je u skladu s razumom...“. Podsjetio ih je na tri savjeta koja je kršćanskim laicima povjerio Ivan Pavao II. u Loretu 2004. godine: *razmatranje, zajedništvo i poslanje*. Rekao im je: „U Crkvi koja je pozvana da dokaže svoju vjernost Bogu budite hrabri svjedoci i proroci evanđeoske radikalnosti. U Crkvi koja se svakodnevno susreće s relativističkim, hedonističkim i konzumističkim mentalitetom znajte širiti prostore razumnosti u znaku vjere koja je prijateljica razuma...“

„Sve ćete to moći ostvariti“, dodao je papa Benedikt XVI. članovima Katoličke akcije, „ako budete ostali vjerni dubokim korijenima svoje vjere, hranjene Božjom riječju, bezuvjetnom ljubavlju prema Crkvi, aktivnim sudjelovanjem u građanskom životu i stalnim zalaganjem u odgoju.“

Ja sam s vama i neprestano zagovaram pred Bogom za sve vas

Znamo, Bog je uvijek s nama. Uvijek je s nama On: Otac i Sin i Duh Sveti. A sa Sinom uvijek je s nama i njegova majka Blažena Djevica Marija. Mi nikad nismo sami. Mi smo obavijeni Božjom prisutnošću, Božjom ljubavlju i milosrđem. Božje milosrđe ispunja svu zemlju, ono nas zakriljuje i štiti od svakog zla. Kao što je u otajstvenom oblaku Bog pratio svoj izabrani narod na putu kroz pustinju, tako i nas prati oblakom zaštite i sigurnosti.

I Božja je Mati, i naša Mati, stalno s nama kao naša pomoćnica u svim nevoljama i u svim našim potrebama. Štovanje Blažene Djevice Marije pod naslovom naše „trajne pomoćnice“ ima dugu povijest. Sveti Bernard iz Clairvauxa preporučio je svojim redovnicima da svaki dan u molitvi Časoslova poslije Trećeg časa mole molitvu „Pod Tvoju se zaštitu, Djevice, utječemo. Ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas od svih pogibli zauvijek oslobodi, Djevice slavna i blagoslovljena. Gospođo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuč, svojemu nas Sinu izruči! Amen.“ Prema najnovijim istraživanjima to je najstarija marijanska molitva, nastala već u III. stoljeću.

Od sredine XVI. st. proširio se Europom naslov Blažene Djevice Marije „Pomoćnice kršćana“. Pod tim naslovom Blaženu Djevicu Mariju zazivao je kršćanski puk u bitci protiv Turaka kod Lepanta 1571. godine. S tom su molitvom na usnama i u čvrstoj vjeri da je Blažena Djevica Marija uvijek s nama, kršćani pobijedili nadmoćniju tursku vojsku. Pod tim naslovom zazivamo Djevicu Mariju u lauretanskim litanijama i pod tim istim naslovom uveden je i blagdan Blažene Djevice Marije „Pomoćnice kršćana“. Tijekom XVI. i XVII. stoljeća u srednjoeuropskim se zemljama proširio zaziv Mariji, „Marija pomagaj“ (Maria hilf). Pod tim su naslovom Mariji posvećene mnoge crkve. Lukas Granach je 1514. godine nacrtao sliku Gospe od Pomoći koja je marijansku pučku pomoćnost usmjerila u razdoblju od XVI. do XVIII. st., a u njoj se osobito ističe majčinska ljubav Djevice Marije.

Sve je to što ovdje istakoh obilježje Marijina obećanja: „Ja sam s vama i neprestano zagovaram pred Bogom za sve vas da vaša vjera bude uvijek živa i radosna i u ljubavi Božjoj“. Marija je u svojim izričajima vjerna kršćanskoj tradiciji.

Ako prihvatimo Božji poziv i križeve ćemo lakše nositi

Blagdan Uzvišenja sv. Križa proslavljen je 11. rujna, u prvu nedjelju nakon Male Gospe, kako se to u međugorskoj župi čini od 1934. godine. Svetu Misu na Križevcu predslavio je fra Robert Jolić, župni vikar župe Krista Kralja iz Čitluka. Već od ranih jutarnjih sati ceste i poljski putovi koji vode prema Križevcu bili su ispunjeni pješacima, a oko križa se na Misi okupilo nekoliko tisuća vjernika – župljana, vjernika iz susjednih župa te hodočasnika iz cijeloga svijeta. Pozdravljajući na početku sv. Mise sve nazočne, fra Robert, čiju propovijed objavljujemo, posebno je istaknuo hodočasnike-pješake iz daleke Litve koji su od svoga Brda križeva do Križevca putovali osamdeset dana i prešli 2400 kilometara. Na blagdan Uzvišenja sv. Križa već nekoliko godina slavi se i pučka Misa u međugorskoj crkvi za one koji se ne mogu uspeti na Križevac.

fra Robert Jolić

Draga braćo i sestre!
Kad bismo se mogli vratiti kojih osamdeset godina unatrag, u veljaču i ožujak godine Gospodnje 1934. – što bismo vidjeli na Križevcu, na kojem se danas nalazimo? Vidjeli bismo župljane župe Međugorje kako na magarcima i konjima, ili još češće na vlastitim leđima, uz veliku muku, uz ove neprohodne i krševite padine na vrh brda nose neretvansku pržinu, cement, klak, željezo, drvo i vodu. A zašto se toliko muče i zbog čega sve to vuku na vrh brda? Zbog toga što ih je njihov župnik, fra Bernardin Smoljan, pozvao da načine jedno veliko djelo ljubavi i zahvalnosti Bogu u prigodi proslave 1900-te godišnjice Kristove otkupiteljske smrti na drvu križa (33. – 1933.). Pozvao ih je „da i oni u dokaz svoje vjere i harnosti Spasitelju podignu jedan vidljiv spomenik, koji će njihovu potomstvu svjedočiti o njihovoj slozi i ljubavi“. I uistinu, župa se digla na noge i križ je sagrađen u rekordnom roku. Križ je blagoslovio navedeni župnik 16. ožujka 1934. godine. O toj je proslavi zapisano: „Uz neprekidno zvonjenje crkvenih zvona, pucanje mužara, molenje sv. Krunice te pjevanje litanija i Gospina plača pomicala je se duga procesija prema brdu, čiji se je vrh već crnio od mnoštva, koji je motrio pridolaženje naroda sa svih strana i uzlaženje procesije na brdo.“ Osobito je burno pozdravljena promjena imena brda: župnik je, naime, Šipovac, kako se brdo do tada zvalo, preimenovao u Križevac. Otada se svake godine na ovom brdu na blagdan Uzvišenja svetog Križa slavi sveta Misa, a brdo je postalo poznato u čitavom svijetu otkada su u Bijakovcima, na susjednom brdu – sada zvanom Brdom ukazanja – u lipnju 1981. započela Gospina ukazanja.

Foto Dani

Evo i nas danas na Križevcu okupljenih oko Kristova križa, znaka spasenja. Evo nas ovdje da razmišljamo o Kristovoj spasiteljskoj žrtvi na drvu križa, ali i da mu prikažemo vlastite križeve, muke i patnje; da se molimo za svoje potrebe, ali i da zahvalimo za sva ona dobra kojima nas Gospodin svaki dan obasiplje.
Želio bih s vama, braćo i sestre, razmišljati o tome fenomenu križa, o patnji svijeta, o nevinim žrtvama na svim stranama i iz svih slojeva društva. Počet ću s križevima mojega, hrvatskog naroda, kojih je bilo bezbroj kroz povijest, a vrhunac je bio tijekom Drugoga svjetskog rata i, još više, poraća. Upravo jučer je kardinal Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup, posvetio Crkvu hrvatskih mučenika na Krbavskom polju, u gradu Udbini. Crkva je sagrađena priložima Hrvata iz čitavoga svijeta, na poticaj gos-

pičko-senjskog biskupa Mile Bogovića, a u spomen na davnu 1493. godinu, kada je upravo na tome mjestu turska vojska porazila hrvatsku, kada je izginuo cvijet hrvatskoga plemstva i kada je Hrvatsko kraljevstvo bilo gotovo izbrisano s karte svijeta. Ali ta crkva nije posvećena samo tim žrtvama, nego svim hrvatskim žrtvama kroz povijest. Hrvatski biskupi i hrvatski narod željeli su se na taj način odazvati pozivu blagopokojnog pape Ivana Pavla II. da se ne zaborave žrtve za vjeru, žrtve onih članova Katoličke Crkve koji su zbog svoje vjere i odanosti Kristu i svetoj Crkvi podnijeli mučeničku smrt. Osobito su tragična vremena, najteža u dugoj hrvatskoj povijesti, nastala kada su 1945. godine bezbožni Titovi partizani došli na vlast te počeli činiti neupamćene zločine u povijesti. Pobijeno je preko 600 ka-

toličkih svećenika i časnih sestara; deseci tisuća razoružanih hrvatskih vojnika, koje je protivno svim ratnim zakonima britanska vojska izručila Titovim zločincima na milost i nemilost, smaknuti su bez ikakva suđenja i ubačeni u tko zna koje jame i tenkovske rovove; deseci, stotine tisuća hrvatskih majki, supruga i djece ostali su bez svojih sinova, muževa i očeva. I ne samo to: nisu ih smjeli niti spomenuti u desetljećima komunističke strahovlasti! Za to se išlo u zatvor! To je uistinu najteži „križni put“ hrvatskoga naroda u cjelokupnoj njegovoj povijesti. I nitko do danas nije odgovarao za te stravične zločine. Uistinu, ne dao Bog da se više ikada na zemaljskoj kugli pojave i zažive takvi zločinački sustavi kakvi su bili nacizam i komunizam. A strašne su zločine počinili i jedan i drugi upravo zbog toga što su bili bezbožni, što su svijet željeli urediti bez Boga – a to znači bez ikakvih moralnih ograda.

Čovjek bez Boga postaje i gori od zvijeri

A kako se i u ratu može ostati na visini, kako i u ratu postoje divni primjeri svjedočenja evanđeoske ljubavi i vjernosti Bogu govori nam primjer pet časnih sestara, mučenica iz Družbe Kćeri Božje ljubavi. Sestre su djelovale u svome samostanu na Palama, u blizini Sarajeva. Pomagale su svima, a najviše pravoslavnoj sirotinji, jer tu u većini žive pravoslavci. Na njihovu ljubav odgovorila je mržnja: četnici su ih pred kraj 1941. nasilno odveli iz njihove kuće, mučili vodeći ih po snijegu preko bosanskih planina, doveli u svoju kasarnu na rijeci Drini, pokušali silovati te ih konačno, nakon što su sestre radije skočile kroz prozor nego izgubile svoju čast, pobili na cesti i njihova mrtva tijela bacili u Drinu. Kako je mržnja okrutna, kako čovjek bez Boga postaje zvijer, i gori od zvijeri! Želim ovdje spomenuti imena tih hrabrih žena, Drinskih mučenica: s. Jula Ivanišević, predstojnica, s. Berchmana Leidenix, s. Krizina Bojanc, s. Antonija Fabjan i s. Bernardeta Banja. Ove su sestre hrabro i odlučno ponijele svoj križ, ne želeći se ni po koju cijenu odreći vjernosti Kristu i zbog toga su platile glavom. Zbog toga ih Crkva stavlja svim vjernicima za uzor, proglašavajući ih blaženima. Koliko god zlo nekada izgledalo snažno – u konačnici ipak pobjeđuje dobro – jer Bog je samo Dobro!

Konačno, navodim još jedan primjer preko kojega nikako ne mogu prijeći. Upravo na današnji dan (11. rujna) prije točno deset godina dogodila se strašna tragedija u najpoznatijem gradu na svijetu, u New Yorku, kada je u terorističkom napadu na dvije zgrade Svjetskoga trgovačkog centra uništeno 3000 nevinih života, što u zrakoplovima kojima su se teroristi zabilili u zgrade, što u samim zgradama. Braćo i sestre, zar nije prestrašno i bog-

hulno tvrditi da su takvi zločini počinjeni u ime Boga! Zar je moguće i zamisliti da bi Bog, koji je tvorac svakoga života, koji neizmjerljivo ljubi svako svoje stvorenje i koji je svakoga od nas „urezao u svoje dlanove“, kako divno reče sveti pisac, mogao odobravati uništavanje nevinih života?! New York je ostao bez daha – grad koji sam volio, u kojem sam živio tri godine i iz kojega sam otišao samo 5-6 dana prije toga stravičnog zločina. Svijet je ostao bez daha suočavajući se sa strašnom i nepredvidivom silom zvanom globalni terorizam. Tisuće su izgubile živote, tisuće su ostale bez svojih najdražih. Koliko novih križeva, koliko nesreće i boli. U New Yorku. U čitavome svijetu.

Došli smo moliti Gospodina da nam olakša vlastite križeve

Na temelju navedenih primjera, kao i na temelju vlastitoga iskustva, znamo da je sudbina čovjeka, kao pojedinca tako zajednice, neizbježno povezana s križem. Svi znamo što je križ i to nam ne treba posebno tumačiti. Ne vjerujem da među vama, okupljenima ovdje na Križevcu, ima itko tko ne bi imao neki svoj križ. Vjerujem i znam da ste došli na ovaj vrhunac, brojni među vama i bosonogi, da biste se molili Gospodinu da vam olakša križeve, da vam dadne snage da možete izdržati pod teretom križa, koji nerijetko kao da nadilazi vaše ljudske snage. Ako se okrenemo oko sebe, ponekad ne možemo vjerovati svojim očima i svojom ušima: koliko je danas razorenih obitelji, koliko nesretnih brakova, koliko nesreće zbog gubitka djece u prometnim nesrećama, koliko bolesti u obitelji ili pak vlastite bolesti koja lomi našu volju, naše osjećaje, koliko na kraju razočaranja u život. Srećem brojne koji plaču nad svojom zlom srećom, nad svojim pogrešnim izborom, nad uništenim životima, u kojima su nerijetko zaglavili u slijepim ulicama besmisla i u kojima kao jedino rješenje ostaje bijeg od stvarnosti.

Pitanje koje postavljaju i brojni među vama glasi: Zašto baš ja, Bože? Gdje je tvoja pravda i pravednost? Kako je moguće da lopovi imaju sve, da onima koji u Boga ne vjeruju i koji se izruguju s Kristovim naukom ide dobro – a mi koji se želimo držati evanđelja, koji se molimo Bogu, često stradavamo na najgori mo-

gući način? I nije to pitanje koje postavljaju samo ljudi našega vremena. To je svevremeno pitanje, od početka ljudskog roda, i zacijelo do njegova kraja. Stoga i u samoj teologiji postoji predmet koji se zove teodiceja i ima zadaću odgovoriti na pitanje: Kako opravdati Boga? Kako uskladiti njegovu ljubav, proklamiranu u Svetom pismu, osobito u evanđelju Isusa Krista, s tolikim nepravdama i nesrećama u životu? Kako opravdati patnju? Kako osmisliti bolest i smrt malene djece? Što su ona kriva? Prema tome, ne treba nam tumačiti križ – jer svatko na svoj poseban način i u svojoj životnoj mucu i te kako dobro znae što je križ; valja nam govoriti o osmišljenju križa.

Kristovsko rješenje najveće zagonetke ljudskoga života

Je li doista moguće osmisliti križ? Je li ikako moguće pomiriti tu suprotnost između dobrog Boga i zla koje nas sustiže na našim životnim stazama? Isus Krist, sin Božji, daje odgovor na to pitanje. On, istina, nije previše govorio o osmišljenju ljudskih patnji – ali zato njegov vlastiti život, pogotovo njegova muka, patnja i poniženje, njegova vlastita smrt daje savršen odgovor na to teško, na to najteže pitanje. Veli sv. Pavao u poslanici Filipljanima za Krista: „Nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego ponizi sam sebe, do smrti – smrti na križu.“ To je to kristovsko rješenje najveće zagonetke ljudskoga života: zašto patnja, zašto smrt. Mi kršćani ih promatramo u svjetlu posljednje postaje Kristova križnog puta, a to nije stravična smrt na drvu križa, nego Kristovo uskrsnuće.

On, stvoritelj svijeta, dopušta da bude popljuvan, izrugan, bičevan; dopušta da na njega obuku luđačku haljinu, da ga vodaju ulicama Jeruzalema uz silne poruge, da ga dovedu na brdo Kalvariju gdje su ga svukli i razapeli na križ. U ono vrijeme smrt na križu bila je najstrašnija moguća smrt i na takav način umirali su samo robovi i najveći razbojnici (kao što su bila ona dvojica razapeta s Isusom). Sjećamo se iz povijesti kako je na takav način skončalo pet tisuća robova razapetih na križeve uz najpoznatiju rimsku prometnicu, Via appia, nakon što su se

Nastavak na 28. str. ►

Bog nam kao veliko olakšanje u svim našim životnim poteškoćama i kao svakodnevni uzor daje „najveću među ženama“, Majku svoga jedinorođenog Sina. Upravo ovdje u Međugorju već punih 30 godina Bog je tako snažno nazočan u svijetu i poručuje, ustrajno poručuje preko Marije: mir, mir, mir! Mir i onda kada je oko nas nemir; ljubav prema svima i onda kada nas drugi mrze i progone; pravda za čitav svijet, pojedince i narode i onda kada moćni ugnjetavaju i progone slabe; obraćenje i pokora i onda kada bismo radije ostali u grijehu; molitva i onda kada nam se čini da su nam molitve neuslišane.

Međugorje – mjesto susreta s Bogom u molitvi (VIII.)

Oče naš, koji jesi na nebesima

Molitva Gospodnja ili Očenaš počinje uzvikom Oče naš. Isus nam time pokazuje da molitva počinje mišlju na Boga i izravnim obraćanjem Bogu. U ovome je sve sadržano. Tu se kriju sve tajne i neizrecivo bogatstvo, beskrajna ljubav, sve ono bez čega ne možemo zamisliti ni svijet, ni sebe.

fra Petar Ljubičić

Kad Boga nazivamo svojim Ocem, onda mislimo na onoga koji je svemoguć i sveznajući Stvoritelj, sveti i vječni Gospodar, pravedni Sudac, savršena ljubav, neizmjereno milosrđe, neizreciva dobrotu. Dok govorimo Oče, postajemo svjesni da smo voljena i željena djeca. Bog nas je htio, planirao nas je, želio da na svijet dođemo. Svakoga je osobno poznao. Oblikovao nam je tijelo, darovao nam besmrtnu dušu i sve sposobnosti i odredio kojemu ćemo narodu pripadati. Bog je ljubav i iz ljubavi nas je stvorio na svoju sliku. Obdario nas je razumom i slobodnom voljom. Imamo besmrtnu dušu. Njegova smo djeca snagom posvetne milosti. Zato je svatko od nas Bogu najdraže biće.

Dok izgovaramo Oče naš, ulazimo u komunikaciju s Bogom koji je naša jedina nada i radost, budućnost i spasenje. Moleći Oče naš, spoznajemo da k Bogu ne možemo doći ako nismo u ljubavi i miru sa svima. To znači, ne možemo pravo moliti Oče naš ako od srca ne oprostimo svima koji su nas povrijedili. Tako ova molitva svima pomaže da se prepoznaju kao prava braća i sestre.

Božje opraštanje je neizmerno

„Moleći i u molitvi vapeći Oče, postajemo svjesni da smo se okrenuli od Boga i upali u zlo i smrt, ali da je Otac pošao za nama kao za najdražom djecom i izbavio nas od zla. Ne samo da nas je vratio na put ispravnosti, nego je poslao svoga jedinoga Sina da uđe u naš svijet i da nas zajedno s njim uvede u božanski život.

Moleći Očenaš postajemo svjesni da je Isus postao čovjekom, da je u utrobi majke, Blažene Djevice Marije, uzeo ljudsku narav i u njoj svakoga pojedinog čovjeka. Ušavši tako u nas a mi u njega, možemo zajedno

klicati: Oče! Bog u nama vidi svoga jedinog Sina, Isusa Krista i u njemu vidi svakoga od nas.

Riječ Oče podsjeća nas i na to da je Otac učinio sve kako bi nas oslobodio krivnje, patnje, smrti i vječne propasti. Sve je učinio kako bi nas opet vratio našem smislu, sreći, k sebi samome. Poslao je svoga Sina da uzme naše grijeh i krivnje, naše boli i patnje, našu smrt, naša prokletstva i naše nemoci. Sve je to Isus Krist unio u svoju smrt (usp. Rim 6,4). Pokopao je u vlastiti grob naše neprijateljstvo s Bogom, i tako je stari svijet zauvijek nestao da bi se ostvario novi“ (Tomislav Ivančić, *A vi ovako molite!*, str. 56-57).

Ljudska je krivnja neizmerna uvrjeda Boga. Stoga je Božje opraštanje neizmerna Božja ljubav prema nama. A neizmerna Božja ljubav jest upravo Duh Sveti. Božja milosrdna ljubav, Božja sućut, izdržala je neizmjernu bol koju smo joj nanijeli i kroz tu bol rodila ljubav božanskoga srca za nas. Da ljubav kojom si me ljubio bude u njima i ja u njima – kaže Isus (usp. Iv 17,26). Otkako je Isus postao čovjekom, Bog jednakom ljubavlju može ljubiti nas i svoga Sina. „Ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetome koji nam je dan“ (Rim 5,5). Tako je Bog Otac i time što je njegov naum spasenja postao nevjerovatni čin njegove božanske ljubavi. Bog nas vodi kroz utrobu ove zemlje, kroz utrobu roditelja, kao i kroz utrobu grijeha, smrti i krivnje, ali i kroz utrobu otkupljenja i spasenja – sve do sebe.

Dok izgovaramo riječ Oče, sjećamo se da je naša domovina na nebesima

Cilj svega jest uskrsnuće koje nam je ostvareno u Isusu Kristu (usp. 2 Kor 3,18). Molitva Očenaša zato posvećuje u nama činjenicu da je Bog ponovno u Kristovu uskrsnuću

Foto Dani

stvorio svijet. Svijet živi na novoj razini, kažu crkveni oci, na razini Kristova otkupljenja po njegovu uskrsnuću (usp. Ef 2,4-10). To novo već se otkriva u svima koji slijede Isusa Krista, u apostolima, u mučenicima i svecima, sve do današnjeg dana. U njima zapažamo čudesne moći i snage koje nema nijedna religija.

Konačno, dok Bogu govorimo Oče, podsjećamo se da smo mi Tijelo njegova Sina, Crkva. Kao Tijelo, oživljeni smo Duhom Svetim, koji je izliven na dan Duhova na čitavu Crkvu, tako da Crkva ima dušu, život po Duhu Svetom. Crkva je zato od dana Duhova novi svijet (usp. Ef 2,10; 2 Kor 5,17). Ona je novo čovječanstvo, nova mogućnost svijeta. Ona je Božji posinovljeni svijet. Kao Tijelo Isusa Krista, kao novi narod Božji, Crkva čini i treba činiti Isusova djela kako bi se očitovale prvine Kristova uskrsnuća u nama (usp. Ef 2,10).

Napokon, dok govorimo i izgovaramo riječ Oče, sjećamo se da je naša domovina na nebesima, da idemo u susret nečuvanom bogatstvu, sreći i ostvarenju svih ljudskih želja i čežnji. Ovdje smo na zemlji tek na putu, ali idemo u susret domovini i svome autentičnom životu.

Moleći Oče, opetovano izlazimo iz staroga i ulazimo u novi svijet. Izgovarajući Oče, pobjeđujemo svijet koji nas sapinje, otkidamo se od ropstva đavlu i smrti, odlučujemo se putovati hrabro i odvažno prema domovini. Tako postajemo sposobni i život darovati za domovinu, znajući da je smrt samo dobitak, a da nam je ovdje na zemlji „živjeti Krist“ (usp. Fil 1,21; Ef 2,10; Gal 6,14; 2 Kor 4,10).

Bog je kao majka koja brižno bdije nad svojim djetetom

Dok živimo na zemlji još putujemo, svjesni smo da nismo samo ljudi, nego i djeca Oca nebeskoga. Stoga ne možemo robovati nikomu i ničemu, nego nad svime vladati, a jedino se pokoravati Bogu Ocu... Isus nam je jasno rekao da nas više ne zove slugama, nego prijateljima (usp. Iv 15,15). Kojeg li dara: mi smo prijatelji Isusovi.

„Moleći Oče naš, postajemo ono što u svojoj dubini i čežnji već jesmo i što trebamo u punini postati. Zato je prostor Očenaša prostor u kojem čovjek može sebe savršeno ostvariti. To je prostor u kojem zemlja i svemir očekuju da se čovjek okrene Bogu kako bi se i sve oko njega i sve nad čim čovjek vlada oslobodilo raspadanja, smrti i ušlo u život.

Dok vjernik izgovara riječ Oče naš, kao da ga sva priroda izgovara s njim, sav svemir drhti, svekoliko čovječanstvo vapi i če-

zue da dođe k Ocu“ (Tomislav Ivančić, *A vi ovako molite!*, str. 58-59).

Dok molimo Očenaš, postajemo svjesni da je Otac prepun sućuti prema nama. Prilazi nam kao najbolji pastir i pazi na svakoga i spašava nas. Bog je kao majka koja brižno bdije nad svojim djetetom. Kao najbolji prijatelj, upisao nas je u svoje dlanove, zove nas po imenu, kaže nam da, i kad bi majka mogla ostaviti svoje dijete, on nas nikada ne će ostaviti, jer ljubavljnu nas je vječnom ljubio i zato nam je sačuvao milost. Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca, da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni! (usp. Iv 316).

Veće radosne vijesti zaista ne možemo imati od te da moleći Očenaš spoznajemo da nas je Bog tako ljubio kao što ljubi svoga jedinorođenoga Sina.

Bog je tamo gdje je savršena ljubav

Kad molimo Oče naš koji jesi na nebesima, to znači da je Bog savršeno duhovno biće i da je posvuda – svugdje, ili bolje rečeno, sve je u njemu. On je, zaista, kako na nebu tako i na zemlji. Time nam Isus daje do znanja da je Bog onaj koji je iznad svega, ali koji je i u svemu, sve proniče, sve vidi, sve drži svojom rukom.

Isus kaže da je Bog duh, i koji mu se klanjaju trebaju mu se klanjati u duhu i istini (usp. Iv 4,24).

Bog je najsavršenije biće. Stvoritelj neba i zemlje. Sve najplemenitije, najsavršenije, najuzvišenije, najotmjenije, najčudesnije, najbolje, prepuno sućuti, dobrote, ljubavi, milosrđa, vjernosti, pravde, jakosti, velikodušnosti i radosti – to je Bog.

Gdje samo apsolutno dobro prebiva, ondje je Bog. On je iznad svega stvorenoga, iznad svega ograničenoga, jer sve je njegovo djelo. On je sam nestvoren i odvijek. On je najuzvišeniji i sveznajući. On je nedokučiv, njega se ne može prevariti; on je sama svetost, sama dobrotu, sama nježnost i ljubav.

Izraz „na nebesima“ značio bi najčišće prostore koji su potpuno profinjani duhom, koji su u svakom pogledu najviša ljepota, čistoća, dobrotu i svetost. Bog je ondje gdje je sve najsavršenije. On je tamo gdje je savršena dobrotu i neizmerna ljubav.

Još bolje je reći: Bog je sam savršenstvo, on je nebo, on je sam nebesa u kojima prebivamo zauvijek. Nebo je isto što i život vječni. Isus kaže: „A ovo je život vječni, da upoznaju tebe, jedinoga istinitog Boga i koga si poslao, Isusa Krista!“ (Iv 17,3). Život vječni je u tome da spoznamo Boga.

Vjerodostojnost Međugorja

Autor teksta poznati je talijanski novinar koji niz godina proučava ukazanja Kraljice Mira u Međugorju te utjecaj njezinih poruka na vjerski život hodočasnika. U središtu njegova promišljanja je vjerodostojnost ukazanja – argumenti za i protiv.

Saverio Gaeta

Jednog je dana neka starica mom stricu, župniku u Napulju, postavila neobično pitanje: „Oprostite, jesu li Gospa od Pompeja i Gospa od Montevergine sestre?“ Iskoristit ću tu simpatičnu zgodu da započnem svoje izlaganje usredotočeno na vjerodostojnost događaja u Međugorju. Govoreći o Gospi iz Međugorja, a osobito promišljajući o istinitosti ovih tridesetogodišnjih ukazanja, nemam ni najmanju namjeru baviti se jednom od tih izmišljenih sestara. Moj je jedini motiv taj što sam, proučavajući i produbljujući spoznaje o onome što se dogodilo na području Hercegovine i posjećujući ova mjesta i protagoniste događanja, stekao uvjerenje da ima znatno više razloga za nego protiv.

Zapravo, držim da je ona koja se pod imenom Kraljice Mira od 1981. ukazuje šestorica vidjelaca zaista *jedinstvena, istinska* Gospa koja svednevice silazi na Zemlju podsjeti nas na bit kršćanske vjere i pozvati nas na konačno obraćanje srca.

Od mnoštva ljudi koji su saznali za taj događaj nitko ne može ostati ravnodušan, ali su vrlo često njihovi stavovi potpuno oprečni. Za onoga koji vjeruje riječ je o jednom od najupečatljivijih događaja nakon uskrsnuća Isusa Krista, a skeptici taj događaj drže jednom od najvećih prijevara u ljudskoj povijesti.

Čak je i za nas koji vjerujemo u svjedočanstva vidjelaca potrebno temeljito istraživanje tog pitanja i propitivanje o razumnosti te priče koju je od 24. lipnja 1981. započelo pričati šestoro momaka i djevojaka u dobi od 10 do 17 godina, i koji je i dalje nastavljanju pričati.

Krenimo od vjerodostojnosti poruka

Da bi se mogla procijeniti njihova vjerodostojnost, jedan je od temeljnih čimbenika uporište poruka u Svetom pismu i učiteljstvu Katoličke Crkve. Nakon utvrđivanja kanonskih tekstova Novoga zavjeta, dokument

Dei Verbum II. vatikanskog sabora zapravo je upozorio da „ne treba očekivati novu javnu objavu prije slavnog očitovanja Gospodina našega Isusa Krista“. Dakle, bilo kakva poruka koja dolazi s Neba ne smije proturječiti biblijskoj Objavi, niti može donijeti nove istine.

Teme poruka nesumnjivo u prvi plan stavljaju određene istaknute ključne riječi ako uzmemo u obzir učestalost kojom ih Kraljica Mira predlaže. Vodeći računa o glavnim istoznačnicama, proveo sam detaljnu analizu i na prvom je mjestu te idealne klasifikacije tema molitve, koja se u inačicama „molitva“, „molite“, „moliti“ i ostalim njihovim izvedenicama i oblicima sveukupno javlja 752 puta. Slijedi tema življenja, koja se spominje i kao riječ „život“ (344). Treća je tema ljubljenja, i u obliku glagola i u obliku imenice „ljubav“ (282 puta). Četvrta je riječ mir (248 puta).

Sveukupno gledajući, samo se trideset pet riječi ponavlja više od desetak puta. Kao što je napisao mons. René Laurentin, „događaji koji su uslijedili činili su upravo to – objašnjavali su, razrađivali, interiorizirali te ključne riječi. To je pedagogija, a pedagogija zahtijeva vrijeme, ponavljanje i objašnjavanje. Za poruke iz Međugorja neki kažu da se ponavljaju. Ali svaka je pedagogija ponavljanje. Jednako kao i beznačajne riječi koje jedna mama upućuje svom djetetu u prvim godinama njegova života i koje u njemu oblikuju čovjeka. Od zadataka jedne majke onaj iskonski, temeljni i nezamjenjivi je da ponavlja, da u svakodnevici ukorijeni ono što je bitno za život čovjeka.“

Trajanje ukazanja također je snažan pokazatelj istinitosti. Ljudski govoreći, da nije riječ o nadnaravnom izvorištu nitko ne bi mogao izdržati svakidašnji pritisak poput onog koji u ovih trideset godina podnose vidio. Kako je prostodušno kazao vidjelac Jakov, „ako sada pogledamo unatrag i vratimo se u vrijeme prvih ukazanja, kad je još bio ko-

munizam, možemo reći da smo svašta prošli. Vodili su nas u psihijatrijske bolnice, proveli su nad nama najrazličitija ispitivanja, no morali su priznati da smo normalna djeca. Mnogo puta su na nas vršili pritisak da kažemo da nismo vidjeli Gospu. No, ja u svom srcu nisam mogao reći da je nisam vidio.“

Proučimo Gospina proročanstva

Nerijetko su Marijina ukazanja poprimala proročanske tonove koji su, iako naizgled vezani za kobne događaje, zapravo imali za cilj usmjeriti čovjekovo srce prema Bogu uz istodobno jačanje vjere u vječni život.

Međugorje je nedvojbeno jedno od najznakovitijih ukazanja u tom smislu. Ovdje se fizički osjeća koliko je Gospa stalno blizu svojim vjernicima i kako na sve načine nastoji upozoriti čovječanstvo na opasnosti na koje može naići te se zalaže raditi za mir i dobro. (...) U ljeto 1991. Gospa je vrlo jasno rekla koliko je nužna suradnja među ljudima da bi joj se omogućilo dovršiti njezine planove. Poruka koju je dala tog 25. kolovoza, tjedan dana nakon pokušaja državnog udara u Moskvi, između 18. i 21. kolovoza, bila je snažna: „Pozivam vas na odricanje za devet dana, tako da se s vašom pomoći ostvari sve što ja želim ostvariti preko tajni koje sam započela u Fatimi.“

Njezino spominjanje Fatime postalo je shvatljivo potkraj te iste godine kad se Sovjetski Savez raspao bez očekivanog prolijevanja krvi. A Blažena Djevica dala je svoju

objavu na datume kad su, posve slučajno, za to odgovorni komunisti okončali svoj režim: 8. prosinca, na blagdan Bezgrješnog začeca, potpisan je sporazum kojim je objavljen kraj Sovjetskog Saveza; 25. prosinca, na Božić, predsjednik Mihail Gorbačov dao je ostavku i sovjetska je zastava spuštena s Kremlja.

Najočitija podudarnost ipak se dogodila 26. lipnja 1991. kad se prvi put začula grmljavina topova u ratu u bivšoj Jugoslaviji, točno deset godina nakon 26. lipnja 1981., kad se Gospa ukazala vidjelici Mariji u suzama i molila za mir i pomirenje s Bogom i među ljudima.

Osim vremenske podudarnosti koja je već sama po sebi zapanjujuća, dostatno je samo zbrojiti učestalost riječi „mir“ u Gospinim porukama pa da primijetimo koliko je ona svjesna sudbine svijeta. U svojim tjednim porukama Gospa je sveukupno 14 puta izgovorila riječ mir (u prosjeku jednom u deset poruka). U mjesečnim se porukama riječ mir ponavlja 240 puta (u prosjeku, otprilike, 10 puta na godinu). Međutim, pred početak rata, u samo dvanaest mjeseci – od srpnja 1990. do lipnja 1991. – ta se riječ ponovila čak 26 puta: riječ je o uistinu zapanjujućoj statističkoj učestalosti.

Kraljica Mira javlja se čak i početkom trećeg tisućljeća. U poruci vidjelici Mariji 1. siječnja 2001. Gospa je rekla: „Pozivam vas na molitvu, osobito sada kada je Sotona pušten s lanca“, a 25. siječnja te godine rekla je: „Tko moli, ne boji se budućnosti, a tko posti ne

boji se zla“. Jedanaestog rujna 2001., nakon terorističkog napada na Blizance u New Yorku, Gospine su riječi dobile novo značenje i razbile iluziju da će prijelaz tisućljeća sa sobom automatski donijeti mir i blagostanje.

Vodimo računa o znanstvenim istraživanjima

Svakodnevnost i redovitost ukazanja u Međugorju omogućila je znanstvenicima provođenje niza provjera putem opsežnih ispitivanja s pomoću najmodernijih uređaja u više navrata.

Godine 1984. dogodilo se prvo pravo priznavanje od strane odgovarajuće formiranog i organiziranog tima na inicijativu liječnika Henrija Joyeuxa, profesora sa Sveučilišta Montpellier u Francuskoj. Po završetku tog ispitivanja sastavljeno je značajno izvješće:

„Fenomen ukazanja u Međugorju znanstveno je neobjašnjiv. Kliničko promatranje vidjelaca dopušta nam potvrditi, kao što su to učinile i naše kolege iz Jugoslavije prije nas, da su ti mladi ljudi normalni, zdravi fizički i psihički. Klinička i paraklinička ispitivanja dopuštaju nam da znanstveno ustvrdimo da ne postoji nikakva patološka promjena parametara koji su objektivno ispitani:

- nije riječ o epilepsiji, stanju sna ili spavanja
- nije riječ o halucinaciji u patološkom smislu riječi
- nije riječ o histeriji, neurozi ili patološkoj ekstazi
- nije riječ o katepsiji.“

Godine 1985. neki liječnici iz Lombardije i Piemonte, a osobito liječnici Luigi Frigerio i Giacomo Mattalia, proveli su nekoliko ispitivanja na vidiočima te napravili procjenu na temelju slušnog i očnog testa dok je ukazanje bilo u tijeku.

Osmog listopada 1985. u pokrajini Milano održavao se međunarodni znanstveni kongres na kojem su opširno predstavljene rezultati istraživanja koje je vodio dr. Frigerio. Po završetku rasprave, u cilju utvrđivanja radi li se o normalnosti ili patologiji kad je riječ o djeci iz Međugorja, nazočnim je stručnjacima postavljeno pitanje jesu li uočili negativne ili kontradiktorne indicije. Na njihove odgovore nije bilo nikakva prigovora.

Četrnaesti siječnja 1986., teološko-znanstvena komisija sastavljena od sedamnaest znanstvenika, liječnika, psihijatar i teologa iz Italije i Francuske, ponovno se okupila i sastavila sažetak koji je u ponašanju vidjelaca isključio prijevaru i patološkom halucinaciju, ali nisu uspjeli dati čisto ljudsko tumačenje tih pojava, a niti su te pojave mimo naravnog reda, tj. pod đavoljim utjecajem, već posve suprotno, utvrdila se podudarnost između tih pojava i onih koje se obično opisuju u mističnoj teologiji.

Godine 1997., međugorski župnik Ivan Landeka naručio je neovisno psiho-fiziološko istraživanje kojim je koordinirao prof. Andreas Resch u suradnji s liječnicima Marcom Margnellijem i Giorgiom Gagliardijem, zajedno s još dvanaestak liječnika i psihologa. Istraživanje je bilo provedeno u četiri faze, između travnja i prosinca 1998., i obuhvatilo je svih šestoro vidjelaca. Rezultati toga složenog ispitivanja vrlo su jasni: „Pretpostavka svjesne obmane i prijehare nema psihi i neurofiziološko uporište.“

Najnovije znanstveno ispitivanje proveo je 25. lipnja 2005. francuski neurolog Philippe Loron. Istraživači su ponovno isključili bilo kakvu patologiju ili bolest, uključujući epilepsiju i druge živčane poremećaje.

Razmotrimo stav Crkve

Neovisno o bilo kakvu mišljenju, ono što je bitno u svezi s ukazanjima svakako je mišljenje crkvenih vlasti. Stoga je potrebno kazati da je do danas čvrsta točka ostala takozvana Zadarska izjava, koju je 10. travnja 1991. usvojila Biskupska konferencija tadašnje Jugoslavije. Tekst se koristi klasičnim opreznim izrazom *non constat de supernaturalitate*, koji je uobičajen kad se nešto ne može prihvatiti, ali ni odbaciti: „Na temelju dosadašnjih istraživanja ne može se ustvrdi-

Nastavak na 30. str. ►

Evangelizirati postmodernu kulturu

Marguerite A. Peeters priznati je stručnjak na području međunarodnih organizacija, ljudskih prava, globalnih kulturnih promjena i postmodernosti. U Bruxellesu je 2003. god. osnovala Institut za dinamiku dijaloga među kulturama (www.dialoguedynamics.com) koji proučava globalne kulturne promjene, promiče razlučivanje u svjetlu vječnih vrijednosti te istražuje konkretne mogućnosti pozitivne alternative postmodernom radikalizmu. Uz novinarski rad, objavila je *Izopačenje demokracije – vlast u rukama onih koji nisu izabrani* (2001.), brošuru *Nova globalna etika: izazovi za Crkvu* (2006.) i *Globalizacija zapadne kulturne revolucije – ključni pojmovi, mehanizmi djelovanja* (2007.).

Marguerite A. Peeters

Dragi mladi prijatelji, radujem se što danas mogu biti s vama na ovom mjestu. Svatko od nas osobno je pozvan ući u školu Blažene Djevice Marije. Željela bih s vama razmatrati o milosti koju smo primili, o pozivu koji nam je upućen i o borbi koja vlada u vremenu u kome živimo.

Isus nas uči da ljudska povijest korak po korak ide prema svom kraju, što znači prema vremenu žetve, dok žito i korov rastu jedno pokraj drugog. Božji se plan ostvaruje i ide prema svom dovršetku. Milosti koje su dane našem vremenu i svetost na koju smo svi pozvani veći su nego ikada. Civilizacija ljubavi već je rođena. Zar to nismo iskusili jučer navečer na Euharistiji? Civilizacija ljubavi! Nevjerojatno, zar ne? Je li ikada u povijesti čovječanstva postojala civilizacija utemeljena na ljubavi – civilizacija ljubavi? Samo ljubav traje vječno. Civilizacija ljubavi nas otvara prema vječnosti. Ona je kraljevstvo Božje.

Za to vrijeme Lucifer očajnički pokušava ostvariti svoj projekt. On je čovjekoubojica. Korov se u naše vrijeme razrastao više no ikada. Nastavlja rasti sve do trenutka kada će biti pokošen i spaljen. Marthe Robin, jedna Božja prijateljica – naša suvremenica, nazvala je demona „pobijedenim pobjednikom“. Kristova žrtva već ga je nadvaladala, a on se svejedno bori protiv svetih, protiv svakoga od nas. Dobro znamo da iz dana u dan vodimo ogorčenu borbu – borbu na život i smrt. Unutarnju borbu. Blažena Djevice Marija nam majčinski pomaže da se odlučimo za Boga.

Kako je napredovala zapadna kulturna revolucija

Da bismo razumjeli vrijeme u kome živimo, pogledajmo – tek letimično! – kako se odvijala kulturna revolucija koja je Zapad dove-

la do sadašnjeg stanja. Sekularizacija se ubrzava od 18. stoljeća nadalje, kada je kultura ubila Božje očinstvo. Za mnoge je Bog postao veliki arhitekt koji nas prepušta našoj sudbini, a ne više otac koji nas ljubi. Čovjek je umjesto Boga postao gospodar svemira. Krajem 19. stoljeća, Nietzsche je proglasio „smrt Boga“. Bog je u zapadnoj kulturi bio mrtav. Da bi se izliječio od beznađa, koje je posljedica gubitka vjere, Nietzsche kaže da

čovjek mora postati bog. Za Nietzschea, *moć* je vrhunska vrijednost, a osvajanje moći je cilj života, koji je ionako osuđen na smrt.

U 20. stoljeću, sa smrti Boga brzo smo prešli na smrt čovjeka. Najprije na smrt oca – nakon što smo odbacili očinsku ljubav ubili smo oca, jer se smatralo da je otac izvor ugnjetavanja. Zatim na smrt majke, kada je feministička revolucija zatražila pravo na kontracepciju i na pobačaj. Dijete je postalo neprijatelj žene.

Žena više nije bila majka, nego u prvom redu građanka koja ima svoja prava. Pa ipak, svaka je žena, poput Blažene Djevice Marije, pozvana biti supruga, djevoja i majka. Sa seksualnom revolucijom šezdesetih godina uslijedila je smrt supružnika. Sa supružnika smo prešli na partnere. Suprug je jedinstven. On je za cijeli život. Za nas je to Bog, i to za cijelu vječnost. Partneri su mnogobrojni, promjenjivi. Oni ne traju. Oni ne mogu ispuniti cijelo srce muškarca i žene. Stvoreni smo da imamo jednog jedinog supružnika! Konačno je došla i smrt djeteta. Bez oca i bez majke, kako bismo uopće mogli biti djeca, sinovi, kćeri? Tijekom tog dugog procesa zapadne kulturne revolucije, srce, savjest i razum postupno su se zatvarali za realnost, istinu, dobrotu, ljubav. Posjedovanje, vlast i užitek postali su glavni ciljevi.

Nova laicistička globalna etika

Gdje se danas nalazimo u toj borbi koja se vodi protiv muškarca i žene – protiv čovjeka koji je slika trojstvenog Boga? „Rodna“ perspektiva dovela nas je do potpune negacije Božjeg izvornog nauma za muškarce i žene – do negacije muškog i ženskog identiteta, do negacije specifičnog muškog poziva na očinstvo i ženskog poziva na majčinstvo, do negacije njihove komplementarnosti, čak njihove tjelesne spolne dimenzije, koju se

Kada je god. 1989. pao Berlinski zid, globalizacija se ubrzala. Organizacija ujedinjenih naroda htjela je stvoriti jedan novi svjetski konsenzus o etici za 21. stoljeće. Nastao je jedan potpuno nov jezik: globalna uprava, kvaliteta života, uгода za sve, reproduktivno zdravlje, rodna pripadnost, prava djece, održivi razvoj, osamostaljivanje žena, samo-ostvarivanje, globalna etika... No, taj jezik ne govori o Božjoj vlasti, o dobru i zlu, o sinovstvu, o očinstvu, majčinstvu, vječnom životu, punini, rastu, stvaranju, sebedarju, zajedništvu, komplementarnosti, čistoći, djevičanstvu...

smatra društvenom konstrukcijom. „Rodna pripadnost“, koja je protukršćanska i protu-trojstvena, svejedno je postala kulturna i politička norma sadašnje svjetske uprave. Ta globalna norma ne zaobilazi nijednu kulturu, nijednu zemlju. Može se reći da je demon jako zainteresiran za globalizaciju, i to je znak vremena u kome živimo. Više nego ikada pokušava zavesti „sve rase, narode, jezike i nacije“, kao što kaže knjiga Otkrivenja. On je inteligentan i moćan. Strategije su mu profinjene. Moramo mu reći „ne“!

Kada je god. 1989. pao Berlinski zid, globalizacija se ubrzala. Organizacija ujedinjenih naroda htjela je stvoriti jedan novi svjetski konsenzus o etici za 21. stoljeće. Nastao je jedan potpuno nov jezik: globalna uprava, kvaliteta života, uгода za sve, reproduktivno zdravlje, rodna pripadnost, prava djece, održivi razvoj, osamostaljivanje žena, samo-ostvarivanje, globalna etika... No, taj jezik ne govori o Božjoj vlasti, o dobru i zlu, o sinovstvu, očinstvu, majčinstvu, vječnom životu, punini, rastu, stvaranju, sebedarju, zajedništvu, komplementarnosti, čistoći, djevičanstvu... Etika, koja se izražava kroz taj novi jezik, danas se globalizira munjevitom brzinom. To je potpuno laicistička etika. Nebo ne postoji. Treba, dakle, živjeti najbolje što se može ovdje na zemlji, steći zdravlje, ugodu, autonomiju, vlast, uživati život što se više može, vladati svijetom i uz pomoć tehnologije „spasiti sama sebe“. Zapadni otpad od Boga – apostazija – se globalizira. Gradi-mo svijet bez Boga. Nalazimo se usred bitke i moramo izabrati stranu!

Graditi civilizaciju ljubavi

Duhovna i kulturna praznina sve je vidljivija i sve teže podnošljiva. Izaziva brojne unu-

tarnje patnje posvuda u svijetu. Pa ipak, poraz „pobijedenog pobjednika“ sve je očitiji upravo u trenutku kada se čini da je zavladao čitavim svijetom. Svi narodi bez iznimke postavljaju si pitanje svojega identiteta i svoje budućnosti. U srcu svakog muškarca, svake žene, svakog djeteta sve je jasnije i vidljivije da smo stvoreni za ljubav, za iskreno sebedarje, za zajedništvo. Mi smo djeca Boga Oca, Isusova braća, zaručnici Duha Svetoga. To je naš identitet, naše zvanje, naša sreća. Nema drugoga. „Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi vječnoga života!“ Nije li ta rečenica iz Evanđelja aktualnija nego ikada?

Civilizacija ljubavi djelo je Duha Svetoga, božanske osobe koja je Dar, koja je Ljubav. Zajedništvo koje želimo daje nam Bog. Moramo se roditi odozgor. Na oholost dominatorskih planova Kneza ovoga svijeta i globalne uprave, Bog odgovara kroz poniznost, blagost i jednostavnost Djevice Marije, kroz njezinu tišinu, njezinu malenost, njezinu poslušnost, njezinu majčinsku ljubav. „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi“. „Dopustite mi, dječice, da vas vodim“, rekla nam je 25. srpnja 2011. „Otvorite svoja srca Duhu Svetomu da bi sve ono što je u vama procvjetalo i urodilo stotrukim plodom.“

Dragi mladi prijatelji, ne tražite učitelje koje ćete slijediti, jer ih više nema! Nije li nam sam Isus rekao da imamo samo jednog Učitelja – Boga. Budite, dakle, odgovorni za svoj život. Angažirajte se u slobodi. Ljubite. Preuzmite inicijativu ljubavi. Oplodite svoje darove. Otvorite svoja srca Duhu Svetomu! Otvorite ih čitavom svijetu, otvorite ih civilizaciji ljubavi.

(Prevela Lidija Paris)

Foto Dani

Blaženi Pio IX., franjevački trećoredac

Ivan Marija Mastai Ferretti (1792. – 1878.) potječe iz grofovske obitelji Mastai Ferrettija. Od djetinjstva nosi ljubav prema Gospi i gaji pobožnosti koje je stekao tijekom odgoja i izobrazbe u Volterskome zavodu – ime je dobio po gradu Volterri. Marijansku misao produbit će i učvrstiti za teološkoga studija u Rimu. Posebno je zanimljiv podatak da je mladi teolog Ivan, godine 1815., zavjetno hodočastio Gospi u Loreto i nakon hodočašća bio oslobođen neke neugodne bolesti – vjerojatno padavice.

fra Miljenko Šteko

Zbog onodobnih političkih previranja kratko će napustiti Rim, u koji će se ponovno vratiti i 1818. dovršiti teologiju. Sljedeće, 1819., bit će zaređen za svećenika i započeti službu upravitelja u jednome rimskom sirotištu. Dvije godine, od 1823. do 1825., nalazi se u Čileu kao član papina izaslanstva, nakon čega je opet u Rimu.

Snažna marijanska obilježja

Za svoga je ranoga rimskog službovanja Ivan Marija često zalazio u franjevačku crkvu sv. Bonaventure na Palatinu. Tamo je rado i dugo molio u povučenosti i tišini. Upravo je pri tome franjevačkome bratstvu i pristupio Franjevačkome svjetovnom redu, trećarima. Mramorni kamen ovoga franjevačkog molitvenog mjesta i danas svjedoči o njegovu opredjeljenju. Iz ovog su razdoblja ostala i dva snažna marijanska obilježja budućega pape. Prvo je devetnica koju je propovijedao u crkvi Marije od Mira, tematski posvećena Bezgrješnom začecu Blažene Djevice Marije, a drugo je homilija izrečena 8. prosinca 1826. u središnjoj rimskoj marijanskoj crkvi, sv. Mariji Velikoj. Ovi nastupi, objavljeni među spisima blaženika, jasno ocrtavaju marijansku teološku misao kasnijega pape Pija IX. Iz spisa je razvidno da se mladi svećenik obilno napajao na marijanskom štivu Bernardina de Bustisa, o kome smo već pisali na ovim stranicama. K tomu, upravo u ovoj crkvi – sv. Bonaventure na Palatinu – položeni su zemni ostatci Leonarda Portomauricijskoga, uz čije se ime veže proročansko pismo o proglašenju dogme o Marijini bezgrješnome začecu. Svi su oni nosili i na više literarnih načina prikazivali temeljno objašnjenje koje je nekoć zorno razložio Duns Škot. Upravo je to potvrdio i Benedikt XVI. u svojoj katehezi od 7. srpnja 2010. godine. „Doctor subtilis nije razmišljao samo o Kristovoj, nego i o Marijinoj ulozi u povijesti

spasjenja. U dobu u kojem je živio Duns Škot, najveći dio teologa upućivao je prigovor, koji se činio nerješivim, na učenje prema kojem je Presveta Marija bila izuzeta istočnoga grijeha od prvog trenutka svoga začeca: naime, na prvi se pogled činilo kako je tom tvrdnjom sama univerzalnost otkupljenja koje je ostvario Krist dovedena u opasnost, kao da Marija ne bi trebala Krista i njegovo otkupljenje. Zato su se teolozi protivili toj tezi. Duns Škot je tada, da bi pomogao shvatiti tu očuvanost od istočnoga grijeha, iznio objašnjenje koje će poslije, 1854., usvojiti također blaženi papa Pio IX. prilikom svečanog definiranja dogme o bezgrješnom začecu Ma-

rijinu. Riječ je o tumačenju o 'preventivnom otkupljenju', prema kojem bezgrješno začecje predstavlja remek-djelo otkupljenja koje je ostvario Krist jer je upravo snagom svoje ljubavi i svojega posredovanja postigao to da je Majka očuvana od istočnoga grijeha. Dakle, Marija je potpuno otkupljena od Krista, ali već prije začeca. Franjevci su s oduševljenjem prihvatili i širili to učenje, a drugi teolozi – često uz svečanu prisegu – obvezali su se braniti i usavršavati ga.

Providnost je htjela da ovaj mladi i zauzeti svećenik, franjevački trećar, odlučan za život u jednostavnosti, bude najprije imenovan nadbiskupom Spoleta, potom biskupom

Imole, s naslovom nadbiskupa, a onda kardinalom, najprije *in pectore* 1839., a objavom u prosincu 1840. godine. Šest godina poslije, kao najmlađi kardinal, u pedeset petoj godini biva izabran za papu i uzima ime Pio IX.

Dogma o Bezgrješnome začecu Blažene Djevice Marije

Vrijeme u kojem je živio bilo je teško političko i društveno razdoblje svijeta i Crkve, posebno vezano uz Italiju. I danas se pojavljuju i nanovo otkrivaju dokumenti koji objašnjavaju ili završuju različite interpretacije papinstva blaženoga Pija IX., svjetovno nazvanog i „posljednji papa kralj“ i prvi papa „vatikanski sužanj“. Naime, radi razumljivosti konteksta, bitno je spomenuti događaj ujedinjenja Italije koji se zbilo 1861. godine, a desetljeće poslije, 1870., dotadašnja Papinska država svela se na Vatikanski grad. Pio IX. se tada zatvorio u Vatikan i u povijesnoj literaturi ostao obilježen naslovom „vatikanskoga sužnja“. I dok povijesno-društvene teme treba ostaviti povjesničarima, ovdje valja spomenuti ono što upotpunjuje naš tematski marijanski prikaz. Za svoga je papinstva Pio IX. nastavio svoju marijansku pobožnost, koja ga je pratila od mladenačkih dana. Od tada je molio *Koronu od dvanaest zvijezda* – pobožnost Gospi koja je očuvana od izvornoga grijeha. A onda je, nakon savjetovanja s biskupima iz čitavoga svijeta (*Ubi primum*, 1849.), bulom *Ineffabilis Deus* od 8. prosinca 1854., definirao dogmu o Bezgrješnome začecu Blažene Djevice Marije. Bula najprije progovara o Marijinoj uzvišenosti, odnosno o onoj koju je neizrecivi Bog od početka i prije svih vjekova izabrao i odredio majkom svome jedinorođenom Sinu, od koje će postati tijelo i roditi se u blaženoj punini vremena. Bula, nadalje, govori o Mariji kojoj je Bog iskazivao veliku ljubav, veću nego svim stvorenjima, te je u njoj našao svoju milinu. Marija je obdarena obiljem svih nebeskih darova uzetih iz rizni-

ce božanstva, daleko više od svih anđeoskih duhova i svih svetih, kako bi bila uvijek apsolutno slobodna od svih ljaga grijeha, s puninom nevinosti i svetosti. Dakle, Marija je – kako navodi spomenuta bula – sjala ukrašena sjajem najsavršenije svetosti. Slobodna i od ljage izvornoga grijeha, odnijela je najveću pobjedu nad starom zmijom. Bula nadalje opisuje homogenost razvoja same dogme u Crkvi, vjernoj čuvarici i zaštitnici dogmi pohranjenih u njoj. A onda slijedi sami tekst dogme: „Na čast svetog i nedjeljivog Trojstva, na diku i ukras Djevice Bogorodice, na uzvišenje katoličke vjere i na dobrobit kršćanske religije, autoritetom Gospodina našega Isusa Krista, blaženih apostola Petra i Pavla i našim, izjavljujemo, objavljujemo i definiramo da je učenje koje drži da je Blažena Djevica Marija, u prvom času svoga začeca, po posebnoj milosti i povlastici svegmoćnoga Boga, predviđajući zasluge Isusa Krista Spasitelja ljudskoga roda, bila oču-

Za svoga je papinstva Pio IX. nastavio svoju marijansku pobožnost, koja ga je pratila od mladenačkih dana.

Od tada je molio Koronu od dvanaest zvijezda – pobožnost Gospi koja je očuvana od izvornoga grijeha.

A onda je, nakon savjetovanja s biskupima iz čitavoga svijeta (*Ubi primum*, 1849.), bulom *Ineffabilis Deus* od 8. prosinca 1854., definirao dogmu o Bezgrješnome začecu Blažene Djevice Marije.

vana neokaljanom od svake ljage izvornoga grijeha, od Boga objavljeno, te ga zbog toga svi vjernici moraju čvrsto i postojano vjerovati.“ Iza teksta bule slijede potrebne upute kako vjernici trebaju ovo prihvatiti. Katekizam Katoličke Crkve u broju 493. objašnjava kako oči istočne predaje nazivaju Majku Božju „Presveta“ („Panaghia“), časte je kao „slobodnu od svake ljage grijeha, kao oblikovanu od Duha Svetoga i učinjenu novim stvorenjem“. A, onda se dodaje kako je, milošću Božjom, Marija cijeloga svog života ostala čista i od svakoga osobnog grijeha.

Blaženik

Valja spomenuti kako je, na završetku obreda proglašenja ove dogme, papa Pio IX. primio vrhovne franjevačke poglavare, koji su mu zahvalili na činu proglašenja – koji od ovoga časa nije više bio „franjevački stav ili mišljenje“ nego vjerovanje sveopće Crkve. Opservantski poglavar tom je prigodom Papi uručio srebrni ljljan, osobit i trajan spomen čistoće, znaka Gospine bezgrješnosti. Konventualski poglavar uručio mu je buket zlatnih ruža, a kapucinski predstavnik, zajedno s trećarima, Gospinu sliku okruženu franjevačkim svecima s posebno istaknutim likom Ivana Duns Škota.

Spomenimo još jednu bitnu činjenicu: papa Pio IX. upravo je na svetkovinu Bezgrješne, 8. prosinca 1869., otvorio i Prvi vatikanski sabor.

Papa Pio IX. preminuo je 7. veljače 1878., u 86. godini života i s najdužim pontifikatom u povijesti Crkve. Papa Ivan Pavao II., novi blaženik Crkve, 3. rujna 2000. proglasio je blaženim.

Istinom oslobođeni

Doista je teško odustati od licemjerja, jer nam ono daje lažni osjećaj sigurnosti i pravednosti ili određenog priznanja pred ljudima. Ali svaki čovjek, svatko od nas, neprevarljivo zna kakav je zapravo. Kad se nađemo razgoljeni pred samima sobom i pred Bogom, znamo koliko smo samo ljudi i kolikom smo lomnošću ogrnuti, koliko potrebni Isusove besjede koja oslobađa od svakog privida a u isto vrijeme otvara put za samospoznaju i prihvaćanje.

s. Dominika Anić

Nama se ljudima lako može dogoditi da budemo prepobožni. Kad kažemo prepobožni mislimo na onaj oblik pobožnosti koji čovjeka zatvara u vlastitu ljušturu ne dopuštajući mu da primjećuje druge oko sebe. To je stanje u kojem nam se svi drugi ljudi čine daleki i u kojem smo dostatni sami sebi. Tada svojatamo Boga i njegovu blizinu za sebe i svoju sigurnost, umišljajući da smo na pravome putu i da je Bog upravo onakav kako ga mi doživljavamo i kakvu smo sliku sami stvorili o njemu. To ponekad može biti velika zabluda, pogotovo ako nas odvoji od zdrave prosudbe i udalji nas od normalnog zajedništva s drugima i od stvarnoga života.

Isusova odlučnost

Isus je, kao što nam je poznato iz evanđeoskih izvješća, odlučno ustao u razotkrivanju lažnih pobožnosti i privilegiranih „pravednika“ svoga vremena. Kod Isusa nije postojala dvojba treba li reći ili ne reći istinu. Nije imao straha kad je bilo u pitanju naviještavanje istine. Za svakog čovjeka kojega je susretao vrijedila su jednaka pravila – i prema njegovim najbližim učenicima i prema ljudima koji su tražili njegovu pomoć. Jednaka su pravila vrijedila i prema onima koji su ga doživljavali „uljezom“ i varalicom koji buni narod, remeti uhodana pravila koja su oni postavili prema svojim mjerama a pripisivali ih božanskom zakonu. Kod Isusa nije bilo povlaštenih. Svi su jednako dobrodošli u svijet novih, iskrenih odnosa među ljudima i odnosa s Bogom, koji je drugačiji od slike Boga koju su stvorili glavari svećenički i pismoznanci njegova vremena. Svi su dobro došli u krug Božjega kraljevstva koje je prisutno među ljudima, a koje je bilo zastrto postavljanjem zarobljavajućih zakona. Isus je bio odlučan u naviještavanju Boga Oca koji je drugačiji, koji nije tek zastrašujuće pravedan nego beskrajno milosrdan i dobar. Isus je bio posve slobodan iznutra, siguran u moć božanske istine i zato je mogao bez straha nastupati i svjedočiti za novost poruke koju je donosio. Problemi nastaju kod onih za čije uši njegov govor postaje pretvrd, nerazumljiv i doživljava ga se prijetećim. No, Isusova je namjera uvijek posve čista, on nema skrivenih motiva. Nikada nije išao da čovjeka ponizi ili povrijedi, nego da ga dovede u dodir s istinskom slikom o njemu samome, da mu omogući susret s njegovim najčistijim i najdubljim JA koje je ispunjeno božanskom prisutnošću. Oslobođiti ga potrebe da se klanja nekom dalekom i strašnom Bogu o kojem je sam stvorio sliku, uvijek po ljudskoj mjeri. A Bog je iznenađujuće drugačiji i ne da se ugarati u skućene ljudske okvire

ma koliko bili izvana pozlaćeni. Isus je navijestio svoga Oca kao onoga koji je blizu Bog i nije potkupljiv nikakvim žrtvama koje mu mali čovjek prinosi da bi ga udobrovoljio. On naviješta Boga koji hodi s čovjekom dijeleći potpunoma njegovu ljudskost s njime, djelatno sudjelujući u svemu što čovjek jest i što čini, blagoslivljajući njegovo postojanje.

Napast površnosti

Napast svakoga čovjeka je da se trudi izgrađivati lažnu i nerealnu sliku o sebi i svome životu. Neki ljudi, tako, mogu proživjeti cijeli svoj vijek u „košulji“ lažne egzistencije. Na vanjskoj razini sve može izgledati savršeno, zadovoljena je sva forma u obdržavanju „zakona“, ali to nije dovoljno, ne dotiče čovjekovu nutrinu i nije u stanju otvoriti mu mogućnosti da se razvija iznutra, da se obraća. A obraćanje je trajna zadaća svakoga ljudskog hoda. Znamo koliko smo svi krhki i nestalni, koliko zaziremo od klonača i slomljenosti životom, od grijeha i posrtaja. Ali to je put i njime nam je ići ako imamo želju suobličavati se slici Sina Očeva.

Napast naše ljudske površnosti i umišljene pravednosti odvodi nas u svijet u kojem ne dopuštamo da nas itko dotakne, u kojem bježimo od svake ljudske blizine koja bi nam bila izazovom za rast u ljudskosti. U bijegu od ljudskosti ulazimo u svijet u kojem nas nitko ne može dotaknuti, u svijet lažne „zaštićenosti“ od zloće svijeta, od ljudi koji po našoj prosudbi nisu dostojni naše blizine i poštovanja. No, što se više želimo kloniti izloženosti životu i njegovim izazovima, sve se više udaljavamo od ljudskosti i svega onog što nam ona sa sobom nosi. Što više bježimo od vlastite istine, ona nas to brže sustiže i zarobljava. Čini nas nesposobnima sagledavati vlastitu stvarnost te nas drži u lažnoj sigurnosti kako je kod nas sve u redu i da nemamo potrebu raditi na sebi i svome obraćanju. I onda nam se dogodi da ne možemo razlikovati čovjeka od njegove slabosti i grijeha. Postajemo slijepi za bitne procese koji životu daju okus zdrave napetosti, pomažući nam time na putu zrelosti. U grčevitu nastojanju da se sačuvamo „savršenima“, lako se okaljamo ravnodušnošću. U preuzetnom nastojanju oko vlastite pravednosti, dogodi nam se da nada u nama bude posve zgrčena i da strepnja oko očuvanja „pravednosti“ nadjača sve snage u nama. I gotovo se neprimjetno dogodi da radost života u čovjeku svene, da život otupi, a da pri tom u sljepilu za vlastitu stvarnost čovjek to smatra pozitivnim, pa čak i sebedarjem. U površnom pristupu životu i njegovoj borbi može nam se dogoditi da olako izigramo i sebe i one s kojima nas život veže, da odustanemo od zauzetosti za

Napast naše ljudske površnosti i umišljene pravednosti odvodi nas u svijet u kojem ne dopuštamo da nas itko dotakne, u kojem bježimo od svake ljudske blizine koja bi nam bila izazovom za rast u ljudskosti. Što više bježimo od vlastite istine, ona nas to brže sustiže i zarobljava.

dobrotu u svakom biću. A odustati od prepoznavanja dobrote u ljudima ne znači ništa drugo nego opredijeliti se za površnost koja zadovoljava tek vanjsku formu, ali ne i stvarni okus punine i radosti življenja.

Istinom oslobođeni

Jedino je istina kadra osloboditi nas lažne slike o sebi samima. Istina s kakvom se Isus upuštao u odnose s ljudima i po cijenu da bude neshvaćen, odbačen i prezren. Istina koja nas dovodi u dodir s jezgrom našega bića i govori nam o nama bez uljepšavanja i laskanja. Isus je dobro znao da je najteže ozdraviti od licemjerja i zato je bez imalo okolišanja jasno upozoravao na njegove zamke nazivajući ga pravim imenom. Nema ništa teže nego svoj manjkav a ponekad i zao život, pokušavati skriti iza pobožnosti i vanjskog obdržavanja Božjih i ljudskih zakona. I doista je teško odustati od licemjerja, jer nam ono daje lažni osjećaj sigurnosti i pravednosti ili određenog priznanja pred ljudima. Ali svaki čovjek, svatko od nas, neprevarljivo zna kakav je zapravo. Kad se nađemo razgoljeni pred samima sobom i pred Bogom, znamo koliko smo samo ljudi i kolikom smo lomnošću ogrnuti. Koliko potrebni Isusove besjede koja oslobađa od svakog privida a u isto vrijeme otvara put za samospoznaju i prihvaćanje. A ono što jesmo jest najdragocjenije, božanski vrijedno. Tek njegovom riječju dodirnuti i oslobođeni možemo prihvatiti svoj život u istini i kao takvi povjeriti ga Onomu koji nas je u utrobi majke sazdao i koji nas najbolje poznaje.

Križevac 2011.

Foto Đani

Crkva: u svijetu, za svijet – ne od svijeta

Papa trajno iziskuje zaokret od svih vjernika. On želi korjenitost, žar, obrat prema izvorima, jer samo iz snažne izvorne vjere izrasta sve drugo u našem životu. On zahtijeva krajnje poštenje koje razobličuje svaki relativizam, on priziva novi oganj Duha Svetoga koji bi odstranio sve nevjerođostojno, patvorine. Papi je stalo do nepatvorene vjere, stalo mu je da Bog bude u svemu i posvuda na prvom mjestu, stalo mu je do vjere koja nije nekakav ishod, nego temelj svega u životu. Papin je glas proročki glas, i trebali bismo se moliti i nadati da ovaj oganj i zamah koji on pokušava zapaliti ne uguše otrcanost, banalnost našega svagdana.

fra Tomislav Pervan

Ovih je dana Papa završio svoj dosada najzahtjevniji, najprjeporniji, najkompleksniji, četverodnevni posjet svojoj rodnoj zemlji, Njemačkoj. Od same najave toga apostolskoga pohoda gotovo su se svi ondašnji mediji i javnost uprezali da se značenje i osobe i poruke njemačkoga Pape umanjuju. Već početkom godine nekolicina njemačkih 'kršćanskih' parlamentara na čelu s predsjednikom parlamenta izišla je u javnost s jasnim zahtjevima Crkvi i Papi da se – zbog navodno kritična stanja u Crkvi – prokušani oženjeni muževi, tzv. 'viri probati', pripuste svećeničkom ređenju, da se dokine celibat, da se premisli uloga žena itd. Odmah nakon toga uslijedio je u veljači famozni Memorandum teologa sa starim i znanim postulatima, s nekoliko konkretnih zahtjeva. Postavljeni zahtjevi odavna su svima znani, neki su već dugo u praksi, htjelo bi ih se i ozakoniti. Ništa nova pod suncem, osim nekih novih imena, uz stare, dobro znane 'prevratnike' u Crkvi koji su ustrojili svoju paralelnu teološku 'hijerarhiju'. Plod tih memorandumskih postulata jest četverogodišnji plan trajnoga dijaloga unutar njemačke Crkve te crkvenih ustanova i raznih odbora.

Potom se mjesecima kroz medije provlačila trakavica spram Papinih euharistijskih slavlja u Berlinu, Erfurtu, Freiburgu. Navodno, Berlin, najateističkiji grad u Europi, ako ne i u svijetu – jedva je trećina krštenih u njemu, a katolici u njemu neznatna manjina – pa je iskrasnio problem gdje bi Papa trebao slaviti euharistiju. Nakon dugih natezanja na kraju se odlučilo za Olimpijski stadion, koji je – unatoč krivim prosudbama – bio gotovo do kraja ispunjen – više od 70 tisuća vjernika nazočilo je euharistiji s Papom. Zatim u samome Berlinu najavili su bojkot lijevi parlamentarci, koji nisu htjeli slušati Papin govor u njemačkom parlamentu. Petina ih nije htjela čuti Papino slovo, a govor je prema mišljenju svih bio upravo magistralan,

nešto što se u njihovu parlamentu u takvu obliku, za tih dvadeset minuta, nikada nije čulo.

Tu se dade iščitati netolerancija "tolerantnih", onih koji uvijek zборе o toleranciji, a sami su krajnje nesnošljivi, ne mogu podnijeti drukčije mišljenje, strah ih je Čovjeka u bijelome. Kad je u tome parlamentu govorio ruski predsjednik Putin, dokazani 'demokrat', svi su ga pozorno slušali, dok je istodobno taj isti Putin razarao čečensku prijestolnicu Grozni, počinjao genocid nad Čečenima. Isti lijevi parla-

mentarci šalju brzjove i čestitke Fidelu Castru za skori oporavak, a on diktatorski drži cijelu jednu zemlju u komunističkoj tamnici. Na djelu je naprosto iracionalni strah od Čovjeka u bijelome, prema nekim pokazateljima danas najbriljantnijega njemačkog mislioca. I sad kad je posjet okončan, kad se podvlače crte i računice, njemačka se Crkva mora odrediti. Ili će slijediti Papine riječi, ili će nastaviti sa svojom de-facto postojećom shizmom u odnosu na katoličku zajednicu, kročeći svojim protestirajućim putem.

Nema dvojbe, Papin posjet rodnoj grudi za novoga berlinskoga nadbiskupa jest tisućljetni, a za cijelu njemačku Crkvu povijesni događaj. Ono što je Papa izrekao i učinio nalik je užarenu kamenu bačenom u mutnu baruštinu koja se mora zagrijati, proključati, uzavreti, pročistiti. Kamen je do te mjere usijan da i u baruštinu svijetli. Baruštinu treba očistiti da bi se žar vjere koju Papa navješta učinio središnjom točkom života i proizveo prijeko potrebnu obnovu iliti reformu za kojom svi vapiju. Jasno, riječi koje upućuje Papa ne odnose se nikada samo na mjesnu crkvenu pokrajinu, riječi su to Pastira komu je, prema Isusovoj riječi, zadaća i uloga utvrđivati braću u vjeri. Papa se uvijek obraća cijeloj Crkvi, na svemu svijetu. Njegova riječ, nema dvojbe, poprma posve novi prizvuk u zemlji koja se trajno mora boriti sa sve većim posvjetovnjačenjem iznutra i izvvana, s trajnim duhom protestantizma.

Razsvjetovnjačenje – trajna zadaća Crkve

Kad se stvarno stanje Crkve i vjere u Njemačkoj usporedi s riječima, nadahnućima i poukama koje je izrekao Papa, biva nam zoran raskorak između nauka i stvarne prakse u toj Crkvi. Njemačka se Crkva opredijelila za četverogodišnji proces trajnoga dijaloga. Papa pak ni jedinom jedinom riječju nije spomenuo taj proces, nije izgovorio tu riječ. Zašto? Zato što je taj

proces koncipiran prema svjetovnim mjerilima te slijedi svjetovne sheme. Tomu nasuprot Papa suprotstavlja *sacrum commercium*, svetu razmjenu između Boga i čovjeka, Neba i Zemlje, a Crkva je plod te nebesko-zemaljske 'nagodbe'. Naglasak je na neproporcionalnosti te razmjene. Nebo, Bog čini sve bitno u Isusu Kristu. Papa sve poziva na raz-svjetovnjačenje, kidanje s duhom ovoga svijeta kao preduvjetom za bilo kakvu 'reformu' u Crkvi. Tako su postupali svi veliki sveci. Beskorisno je presvlačiti trulo drvo lijepim svježim premazom i tako stvarati privid novoga. Papi je stalo do bitnoga koje nikada nije jednostavno rezultat stvaranja ravnoteže između dva pola. Temeljni motiv promjene u osobnom i zajedničkom životu jest apostolsko poslanje učenika i same Crkve.

Crkva mora biti trajno svjesna svoga poslanja u svijetu. To poslanje ima svoj temelj u osobnom iskustvu, u osobnom odnosu prema Isusu Kristu, a zadaća mu je prenijeti svijetu sveopću poruku spasenja. To se svjedočanstvo zbog svjetovnih postulata i prisila trajno zatamnjuje, odnosi se otuđuju, poruka se relativizira. Stoga je trajna zadaća Crkve da neprestano razsvjetovnjačenje.

Na to spada da se ne ostane kod vanjskoga lika Crkve, nego da se sagleda misterij Crkve u svojoj dubini, njezina intimna vezanost uz Krista. A to nikada nije niti smije biti upitno ili pak predmet nekakva neplodna 'dijaloga'. U jednoj je homiliji Papa naglasio: Ostanemo li samo kod vanjskoga oblika i pojavnosti Crkve, onda Crkva nije ništa drugo nego jedna od mnogih organizacija unutar demokratskoga društva, koja se prosuđuje i s kojom se postupa prema mjerilima i zakonitostima ovoga svijeta i društva. I jasno, tada nestaje radosti spram Crkve, širi se nezadovoljstvo i mrzovoljnost kad netko spozna kako se ne ostvaruju njegove vlastite pogrešne ili površne predodžbe spram Crkve, vlastite tlapnje i snovi o Crkvi. Nema Crkve niti Crkve može biti u kojoj se njezini članovi u prvom redu ne obraćaju Isusu Kristu i Bogu, zahvalni što ih je pozvao u svoju Crkvu. A znano je kako njemačka Crkva pati od prevage struktura, institucija, a premalo Duha, nerijetko je to kostur bez daha života, Crkva kao *socijala* a ne misterij.

Papa je u svojim riječima bio krajnje jasan i podjenuo je miljkaze za budućnost. Nitko se ne može ispričavati ili sakrivati iza kojekakvih povjerenstava, komisija, odbora. Pitanje koje se nikada i nikako ne može riješiti s pomoću struktura jest jednoznačno, jest ono koje je Isus uputio Petru na Tiberijadskom jezeru: *Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?* To vrijedi za svakoga pojedinačno, ali i za sve zajedno: Ljubimo li dovoljno Isusa? Ljubimo li Crkvu, njegovo Tijelo? Crkva je od samih početaka bila strano tijelo u svijetu, kršćanstvo je bilo od početka *ludost i sablazan* svijetu, i to ono ostaje zauvijek.

Papa jasno traži od svih da odlože sve svjetovno, sve suvišno, da se ne suobličuju ovomu svijetu, kako Pavao traži od vjernika u Poslancima Rimljanima. Nije tu riječ o bijegu iz svijeta ili nijekanju svijeta, nego o istinskoj slobodi u Kristu i za Krista, pri čemu se odbacuju balasti povijesti kako bi zasjala autentična snaga kršćanstva u svijetu. I nije tu riječ o povlačenju iz svijeta, nego upravo kao veliki sveci, biti u svijetu sol i svjetlo.

Istina, nikakva taktika

Crkva jest strano tijelo, ali je Crkva, odnosno kršćanstvo istinski korijen današnje Europe. To je ona blagoslovljena napetost što vlada između Crkve i društva. Društvo promatra Crkvu kritičnim okom, ali i Crkva to čini sa svoje strane spram društva i društvenoga poretka te normi. Crkva mora zadržati svoju proročku protežnicu, biti žalac u društvu koji trajno poziva na nartarnji nemir i buđenje iz snenosti. Crkva mora ponuditi izvorno Evanđelje, a društvo i nesvjesno žudi za vjerodostojnim kršćanima i kršćanstvom. Svi smo u konačnici nesretni ne odgovorimo li svomu pozivu i poslanju. Krist je tako daleko ali jednako tako, i tako blizu.

Ne postoji taktika koja bi mogla na duge staze pribaviti Crkvi značenje u društvu. Naprotiv, sve taktike treba odbaciti, posve se i do kraja izložiti Kristovoj riječi i osobi. Papa poručuje kako treba odložiti svaku taktiku i krajnje se pošteno izložiti istini Evanđelja, istini koja ništa ne isključuje niti potiskuje u našem svagdanu, nego do kraja u svome svagdanu realizira postulate vjere, živeći u krajnjoj trijeznosti svagdana svoju vjeru, skidajući s nje svaki privid, običaj ili konvenciju.

To je revolucija ili zaokret koji Papa trajno iziskuje od svih vjernika. On želi korjenitost, žar, obrat prema izvorima, jer samo iz snažne izvorne vjere izrasta sve drugo u našem životu. On zahtijeva krajnje poštenje koje razobličuje svaki relativizam, on priziva novi oganj Duha Svetoga koji bi odstranio sve nevjerođostojno, patvorine. Papi je stalo do nepatvorene vjere, stalo mu je da Bog bude u svemu i posvuda na prvom mjestu, stalo mu je do vjere koja nije nekakav ishod, nego temelj svega u životu. Moramo ponovno, tako ističe Benedikt, postaviti primat Boga u svome svijetu, u svome životu, jer taj primat nam dopušta ponovno otkriti istinu spram nas samih, tko smo i što smo, te upravo time što spoznajemo volju Božju i slijedimo je, pronalazimo svoju istinsku sreću.

Papin je glas proročki glas. Njegove riječi i opomene podsjećaju na one povijesne velikane koji su utiskivali Crkvi novi zamah, procvat. Trebali bismo se moliti i nadati da ovaj oganj i zamah koji on pokušava zapaliti ne uguše otrcanost, banalnost našega svagdana. Ako nam je stalo do Kristova djela u svijetu, do Kristove Crkve, onda je na nama upijati – poput spužve

– riječi koje nam Pastir upućuje. Na nama je kročiti s Petrom i pod Petrovim vodstvom.

Oporuka i baština Benedikta XVI. jest pravu mogućnost koja se svakomu od nas pruža da zajedno s njime dopremo do temelja svoje vjere, do ishodišta i izvorišta svake istinske i prave obnove. Sve je drugo otrcani govor o Crkvi ili govor Crkve koja je prestala naviještati *sablazan križa*, koja je podlegla obmani, tlapnji da bude privlačna, samosvidljiva, prepuštajući se duhu svijeta i prodajući biserje vjere za jeftine staklene perle. Papina je poruka savršeno jasna. Jedno je poluvrijeme završeno. Slijedi drugo: Ili ćemo prihvatiti što nam govori, ili ćemo odbaciti te postati bljutava sol koja nije više ni za što. Isus Krist je bio i ostao od početka apsolutni izazov svakomu i svima.

Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se trude sanirati zgradu Crkve kojekakve svjetovne tvrtke, iz sociologije, medicine, psihologije, psihijatrije. Sve je uzalud, svi pametni savjeti padaju u vodu! I pored svih dobrih nakana, bitna je uvijek duhovna dimenzija koja je u temelju svih naših nastojanja. Sve ostalo, bez duhovne dimenzije, nema budućnosti! Manjka nam svijest, kako pridobiti nove vjernike u Crkvu, kako ih osvjedočiti u smislenost vjere. Daleko je korisnije pridobiti jednu osobu da bude osvjedočen Kristov vjernik sutra, nego sačuvati dvojicu dojučerašnjih u vjeri. Nas mora prožimati misionarska svijest. Ivan XXIII. jednom je zgodom rekao: "Tko vjeruje, on ne dršće. On ne radi navrat-nanos, on nije pesimistički nastrojen, ne gubi živce. Vjera – pa to je vedrina, raspoloženje koje nam sami Bog daje".

Treba se u svijetu bez pravoga savjetnika i perspektive usredištiti na Isusa Krista. Potražiti odgovor kod Onoga koji je *početnik i dovršitelj naše vjere* (Heb 12,2). On je izvorište i početak našega kršćanskoga životnog nacrtu. Trebamo tražiti odgovor u pogledu njegovih očiju, u riječi s njegovih usana, iz djela njegovih ruku, iz ljubavi njegova srca. Isus nam ne nudi tu orijentaciju ponajprije u obliku dogma, nauka, informacija o Bogu, čovjeku, svijetu, početku i svršetku neba i zemlje, o raj i paklu. Ne, on je početnik, krčitelj puta i dovršitelj naše vjere, on je naš nutarnji učitelj (*magister interior*). On zna za naše udarce, on zna za našu životnu patnju, zna da smo toliko puta prevareni, nasmareni. Naš je Bog Bog bezuvjetne ljubavi, ljubavi u kojoj nema straha. Taj je Bog koji nam daje uporište, kojemu možemo slobodno pristupiti. Ako je taj Bog temelj našega života i vjere, onda nam je vjera u sebi stamena, pokretljiva, ima budućnost. S pomoću te vjere kadri smo spustiti nebo na zemlju, stvoriti biotope života u svojim obiteljima i zajednicama, stvoriti duhovne biotope za ljude koji imaju strah od budućnosti, koji traže smisao. Uliti im nadu snagom vjere. Jer kršćanstvo je ljubavno očitovanje samoga Boga svijetu i čovjeku.

Kolovoz, najposjećeniji mjesec od početka Gospinih ukazanja

Brojka koja prelazi četiri stotine tisuća (406.300) podijeljenih svetih pričesti u kolovozu ove godine premašila je sve dosadašnje. Sukladan tomu je i broj svećenika koji su u Međugorju slavili svete Mise – 7280, u prosjeku 234 dnevno. Rijeka hodočasnika nastavila se i u prvim danima rujna. Prema podacima Ureda informacija, prvoga dana mjeseca rujna u Međugorju su boravile veće skupine hodočasnika iz Poljske, Belgije, Slovačke, Libanona, Španjolske, Argentine, Mađarske, Austrije, Njemačke, Italije, Danske, Irske, SAD-a i Engleske.

Tijekom tih dana kratko smo razgovarali sa svećenikom Frankom Gindrom iz Danske. Rekao nam je da je prvi put u Međugorju te da osjeća posebnu blizinu Gospinu: „Takav osjećaj nisam odavno imao. Molim se za ljude u svojoj domovini koji su izgubili nadu u život. Vratit ću

se u Međugorje!“ kazao je ovaj svećenik. Prvi put je u Međugorju i Kim Beck iz SAD-a. Ona svjedoči: „Ne mogu opisati kako je ovdje dobro. Osjećam takvu ljubav, osjećam Božju ljubav koja se vidno očituje. Još nisam bila na ispovijedi, ali večeras idem. Sveta Misa je nešto posebno. Osjećam prisutnost Duha Svetoga, to me tako pokreće. Neku sam večer bila na međunarodnoj Misi

prije koje se molila krunica, jednostavno nemam riječi opisati tu emociju i tu ljubav našega Gospodina.“ Kaže kako je ovo iskustvo bitno za mnoge hodočasnike: „Međugorje će promijeniti srca ljudi, njihove duše, dat će im se ljubav Božja i vidjet će put kojim trebaju ići i to će posvjedočiti onda svijetu. Mislim da iz Međugorja možemo promijeniti svijet nabolje.“

Najbolji svjetski vaterpolist, Alex Giorgetti, u Međugorju

Poznati talijanski vaterpolist, 24-godišnji Alex Giorgetti, sredinom kolovoza boravio je u Međugorju. Napadač je Pro Recca i s talijanskom je reprezentacijom ove godine osvojio Svjetsko prvenstvo, na kojem je proglašen najboljim igračem.

Tijekom hodočašća mladi se igrao susreo s ravnateljem Informativnoga centra „Mir“ Međugorje fra Miljenkom Štekom i darovao mu vaterpolsku loptu s potpisima igrača koji su osvojili ovogodišnje svjetsko prvenstvo, potom je s novinarima Radiopostaje „Mir“ Međugorje podijelio svoje životno iskustvo. Kaže da je prije godinu dana doživio obraćenje, upoznao je Isusa i Mariju i jako je sretan što je u potpunosti promijenio svoj život. Živio je život bez molitve, bez sakramenata. Alex nastavlja: „Budući da Italija u posljednjih dvadeset godina nije osvojila svjetsko prvenstvo u vaterpolu, rekao sam sebi da ću, ako napravimo dobar rezultat, doći u Međugorje i zahvaliti Isusu. Ne samo da smo osvojili prvenstvo, nego sam proglašen i najboljim igračem te sam došao zahvaliti Isusu i Gospi na svim milostima.“

Išao sam bos na Brdo ukazanja i na Križevac i to je za mene prekrasno iskustvo. Osjećam se sretno i ispunjeno i jedva čekam da se vratim u Italiju i svjedočim o ljepotama ovoga mjesta. Ovamo sam došao sa svojim bratom blizancem s kojim nikad nisam razgovarao, kojemu nikad nisam rekao da ga volim. On nikad nije išao u crkvu niti se molio, a sad je otišao na ispovijed i na Misu. Sve to vidim

kao plod moga obraćenja i jako sam sretan jer vidim da je i on sretan, što je dosad bio rijedak slučaj. On nije imao sreću i priliku u životu kao ja jer se rodio s fizičkim nedostatkom, i sve je to utjecalo na njega. Roditelji su nas odmalena razdvajali u svemu. Majka je bila više priklonjena meni i ja sam bio taj koji je dobivao najbolje slatkiše, igračke i odjeću. Vidjela je da volim sport, da imam dara za vaterpolo pa me je uvijek vodila na bazene i treninge. Imao sam savršen život; bio sam mlad, lijep i uspješan, a moj je brat bio tužan i osa-

mljen. Bio sam preveliki egoist da bih to zapazio. Uopće nisam imao potrebu razgovarati sa svojom obitelji jer sam imao sve drugo u životu – novac, djevojke, karijeru. No sve to nije bilo duga vijeka. Prekinuo sam dugogodišnju vezu s djevojkom koju sam iskreno volio ali koju su zanimali samo novac i slava; odbio sam poziv vaterpolske reprezentacije i bio sam potpuno očajan, bez novca, bez obitelji, bez prijatelja, djevojke i karijere. Bio sam na rubu depresije.

Nedugo nakon toga, upoznao sam bratću blizance koji su mi ispričali priču o svom obraćenju koja me duboko dirnula. Odlučio sam im povjeriti svoje probleme, svoju osamljenost i svoj nemir. Želio sam da me Isus ozdravi, promijeni moj život i dadne mi toliko željeni mir.“ Tada nastupaju promjene u njegovu životu. „Ispovjedio sam se, počeo ići na Misu, čitati Bibliju i pomagati siromašnima. Moj se život u potpunosti promijenio. Moji odnosi s obitelji i s ljudima oko mene postali su kvalitetni, moja je karijera krenula uzlaznom putanjom i postao sam novi čovjek, jer Bog sve okreće na dobro. Moja obitelj i moji prijatelji za moje su obraćenje saznali iz novina i bili su jako iznenađeni. Najljepše je kad možeš živjeti istinu i biti ono što uistinu jesi. Moj novi život tek je počeo i imam veliku želju svakog dana sve više i više upoznavati Isusa. Nadam se da će moje svjedočanstvo biti primjer i ostalim mladim ljudima da promijene svoje živote i shvate da je bez Isusa sve besmisleno.“

Proslavljena svetkovina Male Gospe

Na blagdan Male Gospe u župi Međugorje slavljeno je šest sv. Misa na hrvatskom jeziku, te više Misa na jezicima hodočasnika koji su tih dana boravili u ovom mjestu. Već u ranim jutarnjim satima, na Misi u šest sati, bila je prepuna župna crkva, a hodočasnici-pješaci pristizali su sve do pučke Mise i na večernji molitveno-liturgijski program. Kao što je uobičajeno, brojni su hodočasnici pristupili sakramentu ispovijedi, za što su im na raspolaganju bili svećenici hodočasnici i svećenici iz susjednih župa. Večernje misno slavlje pjesmom je pratio Veliki župni zbor Kraljice Mira, pod ravnanjem s. Irene Azinović.

Molitveni program – zimski raspored

Od ponedjeljka 12. rujna u župi Međugorje vrijedi nova satnica molitveno-liturgijskog programa. Molitva krunice u župnoj crkvi započinje u 17, a sv. Misa u 18 sati. Nakon sv. Mise slijede blagoslovne molitve i treći dio krunice.

Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu je četvrtkom nakon večernje sv. Mise, te srijedom i subotom od 21 do 22 sata, a čašćenje križa Gospodinova petkom nakon večernje sv. Mise. Molitva krunice na Brdu ukazanja je nedjeljom u 14 sati, a križni put na Križevcu petkom u isto vrijeme.

Statistika za kolovoz 2011.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 406.300.
Broj svećenika koncelebriranih: 7280
(234 dnevno).

Pješice iz Litve u Međugorje

Skupina od devedeset hodočasnika svih uzrasta pješice je stigla iz Litve u Međugorje. Prvoga dana puta, 24. lipnja, s poznatoga Brda križeva krenulo je 29 hodočasnika, a ostali su im se pridruživali do konačnoga cilja – Međugorja, na putovanju dugom 2300 kilometara. Stigli su u Međugorje živi i zdravi 11. rujna, na župnu proslavu blagdana Uzvišenja sv. Križa, te se odmah uputili na Križevac noseći svoj veliki zavjetni križ.

Sudjelovali su na svetoj Misi u 11 sati na Križevcu, a tom prigodom u ime svega puka pozdravio ih je predvoditelj misnog slavlja fra Robert Jolić, zahvalivši im na nsvakidašnjoj žrtvi i vjerničkom svjedočanstvu. Na svom dugom putu prešli su Litvu, Poljsku, Slovačku, Mađarsku i Hrvatsku. Hodočasnici su za vrijeme čitavoga hodočašćenja sa sobom nosili veliki i teški križ, te dva kipa – kip Srca Isusova i kip Blažene Djevice Marije.

Kažimo, na kraju, da je poruka Kraljice Mira već jako dobro poznata u Litvi, što svjedoče brojni hodočasnici iz te daleke zemlje.

Biciklisti iz Italije

Skupina od deset talijanskih hodočasnika u Međugorje je stigla na biciklima. Na put su krenuli nakon sv. Mise i blagoslova u subotu 3. rujna iz svetišta Oropa. Pred župnom crkvom dočeka ih je i pozdravio međugorski župnik fra Petar Vlašić.

Jedan od hodočasnika, Walter La Cara, kazao je da svake godine idu na biciklističko hodočašće pa su, tako, bili u Lurdu, Rimu, Santiago de Composteli, a prošle se godine navršilo 35 godina od njihova prvog hodočašća.

„Hodočašće je bilo doista teško, u dijelovima kroz Italiju pratilo nas je ružno vrijeme. Pojavili su se i tehnički problemi, ali uspjeli smo. Poruka hodočašća je poruka vjere i mira te slijediti Gospu da bi došao mir u svijetu“, istaknuo je naš sugovornik.

Želja im je otići biciklima na Svjetski susret Pape s mladima, ali budući da je sljedeći susret u Brazilu, to je nemoguće. Kad bude sljedeći susret Pape i mladih u Europi, svakako to žele učiniti.

Svečani zavjeti mladih franjevac

U nedjelju 18. rujna 2011., na svečanoj večernjoj svetoj Misi u 18 sati, na vanjskome oltaru župne crkve sv. Jakova apostola u Međugorju, trojica mladih franjevačkih bogoslova, članova Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM iz Mostara, položila su

svoje svečane (doživotne) zavjete. Fra Josip Serdo Čavar i fra Mario Ostojić su iz župe Međugorje, a fra Stanko Čosić je iz župe Presvetoga Trojstva, Buhovo.

Nakon njihove višegodišnje pripreme i jednomjesečnih duhovnih vježbi, zavjete je primio o. provincijal fra Ivan Sesar, predsjedatelj svečanoga misnog slavlja. Liturgijom je ravnao fra Vjekoslav Miličević, a pjevanje su predvodili mladi franjevci Hercegovačke franjevačke provincije. Sve je na kraju pozdravio međugorski župnik fra Petar Vlašić, čestitajući osobito zavjetnicima i njihovim roditeljima.

Foto Dani

Foto Dani

Održan 12. međunarodni seminar za bračne parove

Dvanaesti međunarodni seminar za bračne parove održan je od 21. do 24. rujna. Tema seminara bila je: „Brak – u vjeri i s vjerom“, a predavačica je bila profesorica Ljilja Vokić.

Sudionici seminara, sto trideset bračnih parova, tijekom četiri dana zajednički su molili, slušali predavanja te skupa išli na Križevac i Podbrdo. Iskustvo međugorskog seminara, što se očitivalo već prvih godina

održavanja, pokazuje koliko je bitno u bračnom životu živjeti u vjeri i s vjerom, svakodnevno moliti i u vjerskom duhu odgajati djecu. Seminar je bio simultano preveden na osam jezika.

Utemeljitelj seminara za bračne parove u Međugorju je pok. fra Slavko Barbarić, a koordinator ovogodišnjeg seminara bio je fra Miljenko Šteko. U sljedećem broju objavit ćemo nekoliko svjedočanstava sudionika seminara.

Umrla Mara Čilić

Nakon višemjesečne bolesti, 3. rujna umrla je Mara Čilić rođena Jelčić, udova Ante. Mara je rođena 11. travnja 1923. u Stubici, župa Studenci. U kršćanskom braku s mužem Antom rodila je tri kćeri i dva sina: Dobru, Finku, Mirjanu, koja je umrla u četrnaestoj godini, Matu i Miru. Mate je nakon završene osnovne škole pohađao klasičnu gimnaziju u Splitu te nakon položenog maturalnog ispita stupio u Hercegovačku franjevačku provinciju.

Mara je pokopana 6. rujna u groblju Kovačica, a sprovodne obrede predvodio je međugorski župnik fra Petar Vlašić. Svetu Misu predslavio je provincijal fra Ivan Sesar, koji je pokojnici zahvalio na kršćanskom životu i ljubavi koju je u životu iskazala svojoj obitelji, župi i svakom fratru.

Hodočašće osoba s posebnim potrebama iz Đakova

Hodočašće osoba s posebnim potrebama iz Đakova u Međugorje već je postalo tradicionalno. Djeca, roditelji i prijatelji, s duhovnom pratnjom sestara sv. Križa, boravili su u Međugorju 17. i 18. rujna. Na hodočašću su sudjelovali članovi terapijske Radionice sv. Josipa za hendikepirane iz Đakova, a uključile su se i osobe s invaliditetom iz Vukovara i Osijeka.

U subotu do podne, svi koji su mogli hramo su se popeli na Križevac, pomažući jedni drugima. Poslije podne u Majčinu je selu održan susret za osobe s poteškoćama u razvoju na koji smo pozvali djecu i roditelje iz Međugorja i okolice. Susret je započeo u 14 sati u Vrtu sv. Franje, gdje smo se, uživajući u ljepoti vrta, međusobno upoznavali. Drago nam je bilo što su se uključila djeca iz Majčina sela i što se ovaj put odazvao veći broj osoba s posebnim potrebama, napose iz udruge „Susret“ iz Čitluka pod vodstvom Jasne Vasilj, kao i udruge „Afriel“ koja okuplja mlade volontere za rad s ovakvom djecom. Nakon toga u dvorani Majčina sela imali smo euharistijsko slavlje koje je predslavio vlč. Tomislav Rađišić. Misa je bila praćena pjesmama uz geste, a prikazni darovi izrazili su snagu vjere i ljubavi u životu osoba s invaliditetom. Slijedila je priredba s pjesmama i dramatizacijom nedjeljnog evanđeoskog izvješća o radnici-

ma posljednjeg sata, koju su spontano i zorno izvela djeca Radionice sv. Josipa iz Đakova, uključivši i ostalu prisutnu djecu.

Rekreativni dio i zakuska bili su ispunjeni pjesmama i plesom, u koji su se uključivali i zdravi i bolesni, mladi i stariji. Radosnom raspoloženju doprinio je Željko Zmaić sviranjem harmonike. Susret je završio sa željom da se nagodinu opet nađemo zajedno kod naše Majke, i da se pokuša organizirati zajednički termin za sve hodočasničke skupine koje ovamo dovode osobe s posebnim potrebama. To bi si-

gurno bio lijep i snažan doživljaj.

U nedjelju, nakon jutarnje sv. Mise uslijedio je najljepši dio našega hodočašća: penjanje na Podbrdo. To su uvijek posebni doživljaji Gospine blizine i ljubavi, u vjeri da su joj ovi „najmanji“ posebno na srcu. Svjedočanstva na povratku kući govore o tome kako je ovo hodočašće izvor radosti za djecu, a roditelji, uživajući u radosti svoje djece, dobivaju novu snagu, ljubav i milost za svakidašnje mukotrпно sluzenje svojoj djeci.

s. Rastislava Ralbovsky

Drinske mučenice proglašene blaženima

U subotu 24. rujna 2011. u sarajevskoj športskoj areni „Zetra“, izaslanik pape Benedikta XVI. kardinal Angelo Amato, pročelnik Zbora za kauze svetih, proglasio je blaženima Drinske mučenice iz Družbe Kćeri Božje ljubavi: s. Mariju Julu Ivanišević, s. Mariju Berchmanu Leidenix, s. Mariju Krizinu Bojanc, s. Mariju Antoniju Fabjan i s. Mariju Bernadetu Banja.

U koncelebraciji su bili vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, trojica apostolskih nuncija nadbiskupa: Alessandro D'Errico (BiH), Mario Roberto Cassari (RH) te Petar Rajič (Arapski poluotok) kao i gotovo svi biskupi BKH i BKBiH, brojni biskupi iz inozemstva i 450 svećenika. Na svetoj Misi bilo je nazočno 18.000 vjernika, među kojima oko 700 časnih sestara.

Blaženice su djelovale na Palama nedaleko od Sarajeva, gdje su živjele u svom samostanu te skrbile o Državnom dječjem domu, školi, bolesnima, siromašnima... Četnici su ih 11. prosinca nasilno odveli, te ih po zimi i snijegu doveli u svoju vojarnu u Goraždu. U večernjim satima 15. prosinca četnici su provalili u njihovu prostoriju na drugom katu s nečistim namjerama. Da bi sačuvale dostojanstvo i čistoću, sestre su iskočile kroz prozor, nakon čega su ubijene. Do Goražda, zbog iscrpljenosti i bolesti, nije došla s. Berchmana i vjerojatno je ubi-

jena 23. prosinca u Sjetlini. Svjedok tih događaja, don Anto Baković, također je bio na beatifikaciji u Sarajevu.

Blagdan blaženih Drinskih mučenica slavit će se na dan njihova rođenja u nebo, 15. prosinca.

▶ Nastavak s 9. str.

bili pobunili protiv svojih gospodara (pobuna poznata u povijesti kao Spartakov ustanak). Vidimo, dakle: ključ je u tome da Krist nije pričao o patnji, o mucu, o ljudskim križevima: on je *sám patio*, on je sam nosio svoj vlastiti križ.

Križ – sredstvo spasenja

Ono što trebamo, dapače moramo, naučiti iz Kristova primjera, jest:

Valja i nama svoj križ nositi strpljivo i ustrajno, do kraja, kao Krist, ne kunući i proklinjući svoju hudu sudbinu, nego hrabro koračajući naprijed, unatoč svemu vjerujući u Božju ljubav prema nama. To je zapravo pokazatelj naše kršćanske svijesti, našeg prihvaćanja evanđelja Isusa Krista.

Sve naše životne poteškoće, razočaranja, bolesti pa i samu smrt valja nam promatrati u svjetlu Kristova uskrsnuća. Tu je ključ rješenja. Upravo ta vjera u konačno suoblivenje s Kristom u njegovu uskrsnuću i njegovoj proslavi daje snagu nama, vjernicima, da ne posustanemo i ne klonemo unatoč svemu onome negativnome što nas sustiže u životu.

Sve ovo nipošto ne smijemo shvatiti u smislu da mi trebamo težiti za patnjom. Nas Krist nije učio da tražimo križeve, da se sami ponižavamo, da budemo ljudi bez ikakvih prava i da si oduzimamo i ona koja imamo. Križevi dolaze sami od sebe. Križeve prihvaćamo u vjeri, prihvaćamo ih kao svoj doprinos pobjedi dobra, kao svoje sudjelovanje u spasenju čovječanstva. Križ nikada nije i ne smije biti cilj, svrha života – on može biti i jest samo sredstvo spasenja.

Kršćanski odgovor na životne poteškoće nipošto ne smije biti u bijegu od stvarnosti, u samoizolaciji, u samosažaljenju. Jer svaki je bijeg droga svoje vrste. Krist, naprotiv, svojim kaže: „Tko hoće biti moj neka uzme svoj križ i neka ide za mnom!“ Kamo da idemo za njim? Ne u bezizlazje – nego u Uskrs! U proslavu! Čuli smo onu predivnu sliku iz Staroga zavjeta, kada se zmije ljutice obaraju na židovski narod i nemilosrdno ga tamane. Mojsije podiže na stup zmijsu načinjenu od mjedi i tko god pogleda u nju, odmah ozdravi od ujeda zmije. To je samo blijeda slika Krista uzvišena, uzdignuta na križ. Tko god pogleda u njega, taj ozdravi. Tko god njegov primjer uzima za svoj životni program, taj s lakoćom nadvladava sve životne poteškoće, taj nema straha pred izazovima života, taj i zlo, kao i dobro, prima kao dar iz Božje ruke i iz svega izlazi pročišćen, odlučan da bude i ostane Kristov, Božji.

Šaljemo vam SOS-poruku

Šaljemo vam SOS-poruku. Pozivam sve istinske učenike Živoga Boga koji kraljuju u nebesima. Pozivam sve istinske nasljedovatelje Isusa Krista koji je postao čovjekom, jedinoga i istinskoga Spasitelja ljudi. Pozivam svu svoju djecu, sve one koji su istinski pobožni, sve koji su mi se posvetili da ih mogu voditi svomu božanskom Sinu. Pozivam sve one koje nosim na svojim rukama, da, velim, sve one koji su živjeli u mom duhu. Napokon, pozivam sve apostole posljednjih vremena, sve vjerne učenike Isusa Krista koji su živjeli prezirući svijet i sve one koji su siromašni i prezreni, sve koji žive u tišini, molitvi i mrtvljenju, čisti i sjedinjeni s Bogom, u patnji i nepoznati u svijetu.

Došlo je njihovo vrijeme da se očituju u javnosti i zasvijetle u svijetu.

Krenite i očitujte kako se trebaju ponašati moja draga djeca. S vama sam i u vama sam, pobrinite se da vaša vjera postane svjetlom koje vam svijetli u tim vremenima tuge i čemera. U svojoj revnosti gladujte za slavom i čašću Isusa Krista.

Krenite u borbu, Djeco Svjetla, pa makar i u malom broju. Jer, vrijeme se ispunilo, svršetak je blizu.

Bog se nama, konkretnim ljudima, obraća preko Marije

Bog nam kao veliko olakšanje u svim našim životnim poteškoćama i kao svagdanji uzor daje „najveću među ženama“, Majku svoga jedino-rođenog Sina. Upravo ovdje u Međugorju već punih 30 godina Bog je tako snažno nazočan u svijetu i poručuje, ustrajno poručuje preko Marije: mir, mir, mir! Mir i onda kada je oko nas nemir; ljubav prema svima i onda kada nas drugi mrze i progone; pravda za čitav svijet, pojedince i narode i onda kada moćni ugnjetavaju i progone slabe; obraćenje i pokora i onda kada bismo radije ostali u grijehu; molitva i onda kada nam se čini da su nam molitve neuslišane. Jer Bog se preko Marije obraća nama, konkretnim ljudima, i ako prihvatimo njegov poziv, onda ćemo i križeve neusporedivo lakše nositi. Ne će ih nestati, ali ćemo im mi prona-

Presveta Djevica izrekla je te riječi, ili spram tajna ili spram slijeda, ali sam u to doba bila kadra jedino nađati značenje onoga što se krilo onkraj tih riječi. I onda se podignuo veliki zastor te su moje oči i dar imaginacije otkrile događaje kad je Marija izrekla te riječi. Preda mnom se rasprostirao široki krajolik, mogla sam sada vidjeti sve te događaje te promjene na zemlji očima Vječnoga Boga u njegovoj slavi kako promatra Blaženu Djevicu gdje razgovara s dvoje pastira...

Neke osobe nisu prihvatile činjenicu da je Marija razgovarala s nama tako dugo. Žalosno je da ti ljudi misle tako bijedno o siromašnoj pastirci koja nema nikakve druge nade ni želje u svemu svome srcu, nego da cijeli svijet vidi i čuje sve što je ona vidjela i čula za tih sat i pol, jer bi se zacijelo svatko obratio...

(Izvadak iz posljednjega rukopisa tajne iz La Saletta koju je zapisala vidjelica Melanie 21. studenog 1878.)

ći smisao – jer koračamo s Bogom koji svojim uvijek daje snage. I smisla. I u naoči bezizlaznim životnim situacijama.

Braćo i sestre! Krist nas je naučio da samo preko muke i iskušenja možemo stići do proslave i uskrsnuća. Stari bi Latini rekli: *Per aspera ad astra* – preko trnja do zvijezda. Stoga se odrecimo grijeha, mržnje, ostanimo poslušni Bogu. I još nešto, veoma važno: Bog spašava i preko drugih ljudi. On želi da i mi vjernici budemo njegove produžene ruke s križa, da svojom ljubavlju, pomoći, utješnom riječi donosimo spasenje drugim ljudima. To je srž Evanđelja, to je središte našega kršćanskog života. Neka nas vodi primjer raspetog Krista koji život ulaže u to da ostvari Božju volju. Neka nam u tome pomogne moćni, najmoćniji zagovor Blažene Djevice Marije – Kraljice Mira. Amen.

Tko se zauzima za nas?

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Katkada se ponašamo kao da smo siročad. Katkada zaboravljamo da imamo ne samo tjelesne i materijalne, nego i duhovne korijene. Katkada zaboravljamo da je naš Otac Svevladar, Kralj zemlje i svega svemira. Katkada mislimo da moramo sve svojim snagama. Svojim snagama kompenziramo svoj osjećaj nedostatnosti, maskama skrivamo svoje slabosti i tako, umjesto da rastemo u istini, rastemo u laži. Umjesto da idemo prema zdravlju, postajemo sve bolesniji. Postajemo oholi – i smiješni. Oholica je kao napuhan balon. Napuhan ali prazan. „Dječice moja, ovo vam pišem da ne griješite. Ako tko i sagriješi, zagovornika imamo kod Oca – Isusa Krista, Pravednika“ (1 Iv 2).

Poniznost je istina. Istina o nama samima, istina o svijetu. Istina viđena Božjim očima. Istina viđena očima ljubavi. Oholost ne podnosi istinu. Zato današnje vrijeme, koje se tako ponosno oslanja na ljudska postignuća, rado relativizira istinu. Bog ne želi da pred njime puzimo u prašini, nikako. To nije poniznost. Slava Božja je živ čovjek, govorio je sveti Irenej iz Lyona. Najveći mislioci, znanstvenici, umjetnici, bili su svjesni da nisu sami svoj izvor, da su sve primili. Ljudska postignuća pokazuju veličinu čovjeka koji pokušava dešifrirati tajnu stvorenja, ali Bog želi da lucidno priznamo da nismo ni svemogućni ni sveznajući, nego da trebamo druge ljude, a najviše Njega koji je sve stvorio.

Oholost je jedan od najtežih grijeha jer ohol čovjek ni samom Bogu ne dopušta da mu pomogne. To je grijeh protiv samoga Boga. To je najteža rana ljudskoga srca. „Ako čovjek zgriješi čovjeku, Bog će prosuditi. Ali ako čovjek zgriješi Bogu, tko će se zauzeti za njega?“, pita Eli (1 Sam 2,25). Tko će optužiti izabranike Božje? Bog opravdava! Tko će osuditi? Krist Isus umrije, štoviše i uskrsnu, on je i zdesna Bogu – on se baš zauzima za nas! (Rim 8,33).

Ponizan čovjek može reći: „Gospode, radi imena svog zauzmi se za me, spasi me jer je dobrostiva ljubav tvoja! Jer bijedan sam i ubog, i srce je moje ranjeno u meni“ (Ps 109,21-22). „Poput laste ja pijučem, zapomažem kao golubica... zauzmi se, jamči za me, Gospode... Ti ćeš me izliječiti i vratiti

mi život, bolest će mi se pretvoriti u zdravlje. Ti si spasio dušu moju od jame uništenja, za leđa si bacio sve moje grijeh“ (Pjesan Ezekije, kralja judejskoga, Iz 38).

Ne, nismo izgubljeni. Ima tko se zauzima za nas. „Sluga moj pravedni opravdat će mnoge i krivicu njihovu na sebe uzeti... jer sam se ponudio na smrt i među zlikovce bio ubrojen, da grijeha mnogih ponese na sebi i da se zauzme za zločince“ (Iz 53). Sam Bog se zauzima za nas. On se uvijek vidljivim znakovima zauzima za svoju Baštinu (2 Mak 14,15). Da mi Bog ne pomaže, brzo bih sišao u mjesto tišine. Čim pomislim: „Noga mi posrće“, dobrota me tvoja, o Bože, podupire (Ps 94,17). Isus se zauzima za nas. Ta ne zauzima se za anđele, nego se zauzima za potomstvo Abrahamovo. Stoga je trebalo da u svemu postane braći sličan... Doista, u čemu je iskušan trpio, može iskušavanima pomoći (Heb 2,16-18). Duh se zauzima za nas. Onaj

koji proniče srca zna koja je želja Duha – da se on po Božju zauzima za svete (Rim 8,27). Marija se zauzima za nas. U četrdeset i četiri poruke je rekla da zagovara za nas. „Ja sam vam blizu i pred Bogom zagovaram za svakog od vas, da vam dadne snage da mijenjate svoje srce“ (25. siječnja 1998.). „Ja sam s vama i zagovaram za vas pred Bogom, ali čekam i da se vaša srca otvore“ (25. svibnja 1994.). „Ja sam s vama i pred Bogom zagovaram svakoga od vas, da bi se vaše srce otvorilo Bogu i ljubavi Božjoj“ (25. ožujka 2000.).

Ne, nismo siročad. Nemamo samo tjelesne i materijalne, nego i duhovne korijene. Naš je Otac Svevladar, Kralj zemlje i svega svemira. Imamo se na koga osloniti, možemo slobodno otvoriti svoje srce.

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Snimila Lidija Paris

Hodočašće u Međugorje promijenilo mi je život

Sredinom svibnja, a onda i početkom kolovoza susreli smo hodočasnika svećenika Timoteja Mariju Pavela Vachu iz Češke. Rođen je u obitelji koja nije živjela vjeru. Kao mladić bio je model, a sedam i pol godina bio je u počasnoj gardi predsjednika Vaclava Havela. Jedno pješačko hodočašće u Međugorje promijenilo je njegov život, učvrstilo u njemu odluku da postane svećenikom, što se i dogodilo 2008. godine. Svoje svjedočanstvo dao je za Radiopostaju „Mir“ Međugorje i Glasnik mira.

Vedrana Vidović

Velečasni, molimo Vas, predstavite se našim slušateljima i čitateljima.

Zovem se Timotej Marija Pavel, trideset devet mi je godina. Iz župe sam Ričani, blizu Praga i pripadam redu premonstrata. Rođen sam u obitelji u kojoj se nije živjela vjera. Vjeru sam, zahvaljujući Božjoj milosti, upoznao preko svojih prijatelja iz Slovačke. Bio sam vojnik predsjednikove garde i živio u jednom mjestu nedaleko od Praga. Tu, u blizini, je hodočasničko mjesto Sveta Gora, u koje sam ponekad znao otići i ondje čitati duhovnu literaturu.

No, prije toga sam radio kao model. To je bilo u vrijeme kad je započelo moje obraćenje. Radeći kao model često sam se pitao što će mi to, to nije bio put kojim sam želio ići. Kršten sam u dvadeset petoj godini života, u Slovačkoj i tada sam počeo intenzivnije razmišljati o svećeničkom pozivu. Otišao sam u

Slovačku do svećenika koji me je krstio i povjerio mu svoja promišljanja. On mi je, nakon dugih razgovora, očinski savjetovao da upišem studij teologije.

I to ste učinili?

Četiri godine poslije krštenja ušao sam u samostan. No, godinu prije ulaska sanjao sam svećenika karmelićanina, svoga ispovjednika. Stajao sam kraj njega u bijelom habitu. Taj sam san protumačio kao potvrdu odluke da budem svećenik. Nakon toga dogodilo se još nešto što sam shvatio kao znak da je moj poziv svećenički poziv. Bilo je to u vrijeme kad sam završavao studij policijske akademije. Na putu do akademije susreo sam jednog premonstrata i srce mi je počelo jako kucati. Sjetio sam se sna i sebe u bijelom habitu. To isto dogodilo se i dva tjedna poslije. Kako sam završavao studij, zajedno s prijate-

Jedan od najznačajnijih događaja u mom životu bilo je pješačko hodočašće iz Praga u Međugorje, 2007. godine. Pješačio sam preko Austrije, Slovenije, Hrvatske, kroz BiH, do Međugorja. Mnogi su me na tom putu zaustavljali i pitali kamo idem. Kad bi čuli da idem u Međugorje, predavali bi mi svoje molitvene nakane i molili za mene.

Shimio Anton Merković

ljima organizirao sam promociju u jednom restoranu odmah do samostana. Ušavši u samostan, osjetio sam neki neopisiv mir i pomislio kako je to mjesto gdje želim biti, živjeti. Bila je to jubilara 2000. godina. Odlučio sam poći u Rim. Već sutradan, svećeniku u Rimu rekao sam da mi je želja da moja obitelj prihvati odluku koju sam bio donio. Vrativši se u Češku, susreo sam se s mešтром novaka i ušao u novicijat.

Kako je vijest da idete u novicijat djelovala na Vaše roditelje?

S mešтром novaka susreo sam se tri puta a da roditeljima i rodbini nisam govorio o toj svojoj odluci. Kad sam došao doma, majka je započela priču o mojoj ženidbi, o unuci-ma. Rekao sam joj, međutim, da ne ću imati djecu. Ostala je iznenađena i pitala me zašto ne bih imao djecu. Rekao sam joj da upravo dolazim iz samostana gdje sam razgovarao s mešтром novaka i dogovorio svoj skori ulazak u samostan. Počela je plakati i zamolila me je da joj objasnim svoju odluku. Ocu sam također rekao, ali ne odmah jer je bio operiran, bolovao je od tumora. Nije bio baš sretan, ali je rekao da mi ne će braniti. Tri tjedna nakon što sam mu priopćio svoju odluku, otac je umro. Moja je odluka, na neki način, promijenila život moje majke, počela je čitati duhovnu literaturu. Nakon nekog vremena ja sam otišao u Ameriku učiti jezik u jednom samostanu. Jednog me je dana majka

nazvala i rekla da je teško bolesna, da ima tumor. Tješio sam je i rekao joj da svi moji prijatelji mole za nju. Nakon operacije me je namislila i rekla da je zahvalna za svaku molitvu – metastaza je nestalo. To je bilo prvi put da je zahvalila za molitve, a i sama je počela moliti. Nedugo nakon toga pala je u depresiju i počela piti. Nakon povratka s hodočašća u Međugorje, osnovao sam molitvenu skupinu. Molili smo za zdravlje moje majke, a njoj sam rekao da moli pred slikom Božanskog milosrđa koju sam joj donio iz Rima. Kad joj je bilo bolje, rekla mi je: „Nisam se ja promijenila, mene je promijenio Bog“. Uskoro mi je rekla i da se želi krstiti, a najljepše je bilo kad je zaželjela da je ja krstim. Nakon dogovora sa župnikom u Trutnovu, gdje živi, to sam i učinio. Bilo je to u listopadu prošle godine. Nakon krštenja, primila je i sakrament svete pričesti i krizme.

Prvi ste put u Međugorje hodočastili 2002. godine, na Mladifest, a drugi put, pješice, 2007. godine, godinu dana prije svoga svećeničkog ređenja. Iskreno, jedan od najznačajnijih događaja u mom životu bilo je pješačko hodočašće iz Praga u Međugorje, 2007. godine. Pješačio sam preko Austrije, Slovenije, Hrvatske, kroz BiH, do Međugorja. Mnogi su me na tom putu zaustavljali i pitali kamo idem. Kad bi čuli da idem u Međugorje, predavali bi mi

Međugorje je za mene velika ljubav, velika radost, i upravo se zato ovamo vraćam. Neopisivi su darovi koje nam daje Kraljica Mira! Nakon svakog hodočašća osjećam se preporođen, bogatiji u svom svećeničkom životu, spremniji i otvoreniji za rad sa svojim župljanima.

svoje molitvene nakane i molili za mene. To je bilo prekrasno iskustvo i davalo mi je snagu ustrajati na tom putu. Tada nisam ništa planirao, sve sam stavljao u Božje ruke. U Međugorje sam došao pred početak Festivala mladih, bilo je čudesno vidjeti tolike mlade na jednom mjestu. Sa sobom sam donio sve svoje grijeha i terete i obavio sam životnu ispovijed. To je za mene bilo hodočašće kajanja. Godinu dana poslije ponovno sam došao u Međugorje na Mladifest, ali kao svećenik, i od tada dolazim svake godine. Na susretu mladih redovito ispovijedam. Ne moram slušati predavanja jer me upravo ispovijedi vode u ono o čemu predavači govore. U Međugorju sam bio sedam puta, a sad sam prvi put došao organizirano, sa skupinom od pedeset ljudi iz moje župe.

Što Vas ponovno vraća u Međugorje?

To je, prije svega, mir. Kao redovničko, uzeo sam ime Marija, jer me upravo Marija vodi na mome životnom putu. Siguran sam da se Gospa ovdje ukazuje, u to nikada nisam posumnjao. Zahvaljujući Međugorju u svojoj sam župi osnovao jednu molitvenu skupinu. U našoj župnoj crkvi, na ambonu od kamena imamo međugorsku kamenu krunicu. Prošle smo godine iz Međugorja donijeli i veliki Gospin kip, koji stoji u vrtu župne kuće. Riječju, Međugorje je za mene velika ljubav, velika radost, i upravo se zato ovdje vraćam. Neopisivi su darovi koje nam daje Kraljica Mira! Nakon svakog hodočašća osjećam se preporođen, bogatiji u svom svećeničkom životu, spremniji i otvoreniji za rad sa svojim župljanima.

► **Nastavak s 13. str.**

ti da je riječ o nadnaravnim ukazanjima i objavama“. Izjava, zapravo, istodobno priznaje da tu pojavu nije moguće negirati.

Međunarodna komisija, koju je u ožujku 2010. osnovao papa Benedikt XVI. i na čijem je čelu kardinal Camillo Ruini, ima zadatak dati Kongregaciji za nauk vjere kompetentno mišljenje upotpunjeno novim podacima. U međuvremenu, može se smatrati da će Katolička Crkva zadržati promatračko stajalište i pozorno pratiti događaje ne sprječavajući pastoralnu skrb koja se odvija u Međugorju i u brojnim skupinama koje se pozivaju na duhovnost Kraljice Mira.

Zaključak

Vrijeme je za odabir jedne od dvije radikalne alternative: vjerovati i zbog toga djelovati ili ostati ravnodušan i praviti se da se ništa ne događa te prihvatiti đavolje poticaje za nehajnim uživanjem u životu, za stjecanjem materijalnih dobara, a zanemarivati nebeske stvari. Neka se ta suprotnost ne čini pretjeranom – upravo je Kraljica Mira rekla: „Sotona vas želi udaljiti od Boga preko svakidašnjih stvari i zauzeti prvo mjesto u vašem životu“, i istodobno objavila da se đavolji plan sastoji u „uništenju ne samo vašeg ljudskog života, već i prirode i planeta na kojem živite“.

Naposlijetku, upravo tu leži veliki izazov – odlučiti se za dobro ili za zlo – i upravo je takav izazov prije tristo i pedeset godina predložio francuski filozof Blaise Pascal: „Ali treba se kladiti: Nije riječ o stvari koja ovisi o vašoj dobroj volji, i ionako ste već u tome“. I ulog je isti: postojanje Boga i obećanje vječnog života.

Kao što je vidjelica Mirjana bez mnogo okolišanja izjavila: „Rekla sam vam sve ono što Bog preko Gospe želi od nas i na međugorska ukazanja možete reći ‘ja vjerujem’ ili ‘ne vjerujem’. Ali kad dođeš pred Gospodina, ne ćeš moći reći ‘nisam znao’ jer znaš sve. Sada ovisi o tvojoj volji jer imaš slobodu izbora. Ili prihvatiti i činiti ono što Gospodin želi od tebe ili se zatvoriti i odbiti to učiniti“.

Dakle, izbor koji moramo učiniti je – još jednom, upravo od ovog trenutka: odlučiti se između oslanjanja na bijedu naše ljudske naravi ili, iako napornije ali s radošću, koračati prema vječnosti. Sretna vam pustolovina!

(S talijanskog Marija Dugandžić)

Život darovan Gospi

Povod za odabir našega sugovornika nedavni je Nacionalni susret obitelji Hrvatske u Zagrebu, mnogobrojni napisi o vrijednosti i značenju obiteljskog života, kao i Gospine poruke u kojima sve češće poziva na obnovu obiteljske molitve i življenje njezinih poruka.

Priredila Paula Tomić

Robert Rukavina danas je obiteljski čovjek, otac sedmero djece. Rodio se 2. kolovoza 1976. u Zagrebu. Nije ni znao što se slavi toga dana kad je rođen. Otkrio je to tek nakon mnogo godina kad je „slučajno“, jer se tamo nalazio p. Luka Cirimotić kojeg su zamolili da ih vjenča, u crkvi Gospe od Anđela sklopio brak sa svojom zaručnicom Nadom. Tada su mu se posložile kockice života i shvatio je kako ga Gospa prati već od njegova rođenja, obraćenja u Međugorju, sklapanja braka, i kako sve nekako ima svoju svrhu.

Ali idemo od početka. Predstavljamo vam Roberta i njegovo životno svjedočanstvo.

Početak

Djetinjstvo provodi na zagrebačkim ulicama, u krivom društvu i krivog shvaćanja života. Odlasci u crkvu i primanje sakramenata samo su skupljanje bodova kad mu jednom budu trebali za nešto u životu. U dvadeset drugoj godini upoznaje djevojkicu Nadu. Ona je bila u Međugorju i svjedoči mu o nečem čudesnom što se tamo događa te ga nagovara da i on pođe. Prvi posjet Međugorju za Roberta je razočaranje. Sve mu je bilo nestvarno: ta masa ljudi koja se moli i kleči u prašini. Ništa. Tek po povratku kući osjetio je poziv kako se mora vratiti u Međugorje jer da nije dobio ono što je tražio. I vratio se. Napravio je životnu ispovijed i otišao na pričest. U trenutku primanja hostije obuzeli su ga trnci, jedan duboki osjećaj svjesnosti kako ta malena hostija nije obični komad tijesta nego ŽIVI BOG! Pao je na koljena, a u glavi i srcu bila mu je samo ta riječ: „Isuse, to si ti!“ Tako je počelo.

Vrijeme borbe i odluka

Po povratku iz Međugorja nastupilo je vrijeme borbe. Malo bi bio u molitvi, s Bogom, a posao i društvo vukli bi ga opet na ulicu i u svijet. Ipak, želja da bude Božji bila je jača. Daje otkaz na poslu nošen vjerom da, „ako sam zbog tebe, Bože, dao otkaz, ovo napravio, sad ti meni nešto napravi i pronađi mi novi posao!“ U tom vremenu iščekivanja, jubilarne 2000. dobiva poticaj i zajedno s pri-

jateljem polazi pješke za Međugorje. Žrtva za Gospu koja ga je još više učvrstila u vjeri. Kad se vratio iz Međugorja, otvara mu se mogućnost i zajedno s djevojkicom Nadom pokreće vlastiti posao, koji Bog blagoslivlja; posao se širi i oni zapošljavaju i druge ljude. U međuvremenu su se vjenčali i uz posao, mnogo vremena provode u molitvi i razmišljanju o Bogu. Robert osjeća poziv kako treba, umjesto da se posveti poslu i karijeri, započeti voditi hodočašća u Međugorje. I poslušao je taj glas u srcu, osnovao Udruhu „Kup-Karmel“, preko koje je tijekom sljedećih 5-6 godina organizirao više od osamdeset hodočašća Kraljici Mira.

Zašto hodočašća u Međugorje?

Robert kaže: „Upravo stoga što je većina članova naše udruge u Međugorju doživjela i osjetila istinsku nazočnost Gospe, njezinu blizinu, ljubav i želju da se promijenimo najbolje kao ljudi i kao vjernici. U tih 80-ak hodočašća vodili smo hodočasnike iz Zagreba, Petrinje, Gline, Huma na Sutli, Pregrade, Ogulina, Šibenika, Beograda... Bila su to hodočašća pojedinaca, ali i organizacija, udruga, obrta i škola. Na tim smo hodočašćima bili svjedoci mnogih milosti, obraćenja, ozdravljenja, brojnih obitelji koje su na Gospin zagovor dobile djecu, mnogih blagoslova koje smo i sami primili, a samo se malo žrtvovali. Baš zbog toga što smo sve besplatno primili, sve besplatno i dajemo.“

Približiti Gospu svakom čovjeku

Potaknut Gospinim riječima kako je vrijeme njezinih ukazanja vrijeme milosti, koje treba iskoristiti jer ne znamo koliko će još trajati, rađa mu se ideja da organizira hodočašće za one ljude koji sami nikada ne bi došli u Međugorje. Upušta se u pothvat i dva puta organizira Maraton mira, prvo Motorističko hodočašće, hodočašće za invalide i prvo hodočašće za siromašne, prosjake i beskućnike, sve s ciljem da ono što je osobno iskusio u Međugorju omogući i drugima.

Da približi Gospu i Isusa ljudima u svim situacijama, a posebno na sportskim natje-

Snimila Paula Tomić

canjima često punim nasilja, agresije i psovki, organizira malonogometnu momčad „Vojska Bezgrješne“, koja je sudjelovala na turnirima u okolici Krapine, u Novim Dvorima i na najpoznatijem turniru u Hrvatskoj – „Kutiji šibica“ u Zagrebu. Htjeli su pokazati kako se i na stadionu može „biti s Bogom“ pa su nakon svakog gola pokazivali majice s natpisom „Isus je moj Bog“ i „Ja volim Gospu“, te molili s publikom i uzvikivali: „Gospa

ima zadnju riječ u Hrvatskoj!“ „Tek kad Gospa s Isusom bude prisutna na svakom mjestu, u svako vrijeme, u svakom srcu, bit će Hrvatska stvarno slobodna iznutra i izvana“ – uvjeren je Robert.

Hodočašće obitelji

Najnoviji podvig ovoga mladog čovjeka je organizacija hodočašća za obitelji s troje i više djece. „Gledajući svoju obitelj i svo-

Potaknut Gospinim riječima kako je vrijeme njezinih ukazanja vrijeme milosti, koje treba iskoristiti jer ne znamo koliko će još trajati, rađa mu se ideja da organizira hodočašće za one ljude koji sami nikada ne bi došli u Međugorje. Upušta se u pothvat i dva puta organizira Maraton mira, prvo Motorističko hodočašće, hodočašće za invalide i prvo hodočašće za siromašne, prosjake i beskućnike, sve s ciljem da ono što je osobno iskusio u Međugorju omogući i drugima.

ju djecu, i milost da s njima možemo ovdje boraviti, poželio sam to omogućiti i drugim obiteljima, posebno onima s više djece kojima zbog troška puta i smještaja svojih brojnih članova to postaje doista teško. Osobito sam na hodočašću želio osigurati prisutnost obaju roditelja, jer se često dogodi da može ići samo jedan bračni drug, pa kad se vrati s novim iskustvom ili nekim novim odlukama za svakidašnji i bračni život, biva neshvaćen od partnera koji nije skupa s njim proživio to iskustvo“ – kaže Robert. I bitno mu je bilo omogućiti roditeljima da kvalitetno budu sa svojom djecom, dakle bez televizije, interneta i drugih virtualnih zabava, da mogu ona jednostavno biti jedni s drugima i s Bogom. Neumorno je radio na prikupljanju novca i traženju donatora, kako bi hodočašće za obitelji bilo što dostupnije svima. Nakon prvog hodočašća, na kojem je napunio jedan autobus, na ovom nedavnom hodočašću s početka srpnja 2011. uspio je pokriti troškove prijevoza i smještaja za tri autobusa hodočasnika. Velika mu je želja da se u Međugorju odredi i organizira međunarodni dan obitelji na koji bi se u molitvi i slavljenju Boga i života okupile obitelji iz cijeloga svijeta.

Snaga iz molitve

Robert je duboko iskusio kako svaka njegova akcija izlazi iz molitve, posta i razmišljanja o Gospinim porukama ili Evanđelju. Tako je pokrenuo i okupljanje više molitvenih skupina, koje se i dan-danas sastaju i žive duh Međugorja. To su skupine u Ogulinu, Petrinji i Zagrebu. Sa svojom obitelji aktivan je u molitvenoj skupini Kraljice Mira u Rozgi (kraj Zagreba), gdje se njezinih 10-15 članova jednom tjedno okuplja na molitvu krunice.

Ipak, glavna Robertova snaga je obitelj-

ska molitva. O tome svjedoči: „U obitelji se trudimo živjeti po Bibliji i Gospinim porukama, a to znači da smo kao roditelji svoje djece odredili vrijeme za zajedničku supružničku molitvu (najčešće ujutro, dok djeca još spavaju), vrijeme za osobnu molitvu i nika-ko ne propuštamo zajedničku obiteljsku molitvu s djecom. Često se dogodi da ne uspijevamo moliti onako sabrano kako bismo htjeli i da ne osjećamo slast molitve, ali se vodimo mislju da je i najlošija molitva bolja nego nikakva. U središtu našega životnog prostora nije televizija, nego otvorena Biblija na obiteljskom oltaru koju redovito čitamo. Djeca upijaju takav način života i slijede naš ritam svagdanjih odlazaka na svetu Misu, koja nam je doista izvor snage za taj dan. Moja mi je supruga najbolji prijatelj i na taj način se i odnosimo jedno prema drugome – pravog prijateljstva nema bez žrtve.“

Na upit što je za njega Međugorje, Robert odgovara: „Za mene je Međugorje prije svega mogućnost osobnog kontakta s Gospom i s Bogom. Svaki novi dolazak ovamo za mene je jedna velika radost i strah. Radost – zato što se nadam da ću opet iskusiti Gospinu prisutnost i blizinu, a strah – zato što ne znam što će to Gospa novoga tražiti od mene da učinim! Ipak, otvoren sam za svako njezino nadahnuće, jer me uvijek iznova ohrabruje primjer pokojnog fra Slavka Barbarića. Kad god se osjećam obeshabren, iscrpljen i iznemogao, prisjetim se jedne njegove rečenice koju je izrekao nakon što je slušao razgovor dviju žena koje su se savjetovale kako sa što manje truda i potrošene energije skuhati ručak. A fra Slavko je uzviknuo: „O Bože, meni, naprotiv, daj da pred tebe dođem potpuno iscrpljen od činjenja dobrih djela i služenja drugima.“ Želim da ta fra Slavkova molitva postane i moj život!

Krunica – s Gospom do Isusa

Na općoj audijenciji, dva dana nakon Velike Gospe ove godine, papa Benedikt XVI. govorio je o snazi meditacije. Tada je rekao i ovo: „Razmatrati znači, dakle, stvarati u nama stanje sabranosti, nutarnje šutnje, da bismo razmišljali, asimilirali otajstva naše vjere i ono što Bog izvodi u nama; to možemo činiti na razne načine. I sveta krunica je meditacija: ponavljajući Zdravomariju pozvani smo iznova razmišljati i razmatrati o pojedinom otajstvu krunice.“

fra Mario Knezović

Krunica – divna u svojoj jednostavnosti

U listopadu smo, mjesecu posvećenom Gospi i molitvi krunice. Prisjetimo se kako je blaženi papa Ivan Pavao II., trinaestoga dana nakon izbora za papu u listopadu 1978. prije podnevnoga Angelusa uskliknuo: „Krunica je moja najdraža molitva. Divna, krasna molitva. Divna u svojoj jednostavnosti! Divna u svojoj dubini!“ Papa, čovjek molitve i vjerni štovatelj nebeske Majke, iznio je ne samo istinu svoje nutrine, nego i istinu mnogih koji u krunici vide svoj molitveni izričaj i duhovno stanje. Krunica je, istina, jednostavna molitva i kao takva je osvojila kršćanska srca. No, ona, kako reče Papa, ima svoju dubinu i bogat sadržaj. Upravo tu dubinu i sadržaj upoznali su brojni vjernici moleći je u Međugorju.

Poziv na hod kroz Betlehem, Nazaret, Jeruzalem...

S krunicom u ruci, zasigurno, možemo postati druga – bolja stvorenja. Gospa to zna i zato nas poziva na tu lijepu i uzvišenu pobožnost. Gospa s jednakom majčinskom ljubavlju poziva na molitvu krunice u Fatimi, Lurdu, Međugorju... Krunica je poziv na hod kroz Betlehem, Nazaret, Jeruzalem, Kanu Galilejsku; ona je dolazak u Maslin-

ski vrt, na Kalvariju... Krunica je lekcija u Gospinoj školi. Po njoj dolazimo do Isusa, suočujemo se sliki službenice Božje i ulazimo u prostor svetoga. Krunica je moćno oružje u rukama kršćana. Prebirući po zrcima, zastajući na pojedinom otajstvu, izgovarajući molitvu, postajemo osobe koje mogu i imaju pravo usmjeravati čovječanstvo k Tvorcu svega.

Najbolji prijatelj u samoći, bolesti, brizi, strahu...

Moleći krunicu uspostavljamo dijalog neba i zemlje; ona nam je najbolji prijatelj u samoći, bolesti, brizi, strahu... Netko je nekoć zapisao: „Svatko ima nešto čime se brani. Dijete viku i dreku, žena nježnost i suze, muškarac snagu i odlučnost, a mi katolici imamo Krista i Mariju, Euharistiju i krunicu.“ I da zaključim: Tijekom Domovinskoga rata s radijskih je prijamnika s pravom odjekivao zvuk poruke kako naši branitelji „s puškom u ruci brane stalnost našega postojanja“. Danas, u mirnodopsko vrijeme, kad se vode ratovi za ljudske duše, mogli bismo klicati: S krunicom u ruci branimo stalnost svoje vjere i duše!

Meni je život Krist, a smrt mi je dobitak

Sveti Ivan Zlatousti (+ 407.)

Navaljuju mnogi valovi i ozbiljne oluje, ali se mi ne bojimo da ćemo se utopiti, jer počivamo na hridini. More bjesni, no ne može razoriti kamen. Neka se valovi bjesne i uzdižu, Isusovu lađu ne mogu potopiti. Čega da se bojimo? – pitam. Reci mi, zar smrti? *Meni je život Krist, a smrt mi je dobitak.* Ili zar progona? Gospodnja je zemlja i sve na njoj. *Zar zapljene dobara? U svijet ništa ne donijesmo, i zacijelo ništa iz njega ne možemo ni ponijeti.* Što je u ovom svijetu strašno, držim dostojnim prijezira, a njegova dobra vrijednima podsmijeha. Siromaštva se ne plašim, za bogatstvom ne žudim. Smrti se ne strašim, niti žudim za životom, osim radi vašega napretka. Zato mislim na ono što je sadašnje i molim vašu ljubav da ima povjerenja.

Zar ne čuješ kako Gospodin kaže: *Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime, ondje sam ja među njima?* A zar da ne bude tamo gdje je skupljen tako broj naroda, vezan sponama ljubavi? Njegov imam zalog: zar se uzdam u vlastite sile? Imam njegovo Pismo: to mi je štap, sigurnost moja i mirna luka. Makar se uznemirio sav svijet,

ja imam njegov proglas, čitam njegova pisma: to mi je zid i zaštita. A što je to napisano? *Ja sam s vama u sve dane, do svršetka svijeta.*

Krist je sa mnom, koga da se bojim? Pa podignuli se protiv mene i valovi, i mora, i bijes prvaka, sve je to za mene slabije od pa učine. I da me nije zadržala vaša ljubav, ni danas ne bih bio odbio da otputujem drugamo. Uvijek naime kažem: *Gospodine, budi volja tvoja*, da činim što hoćeš ti, a ne što hoće ovaj ili onaj. To je moja utvrda, nepomična stijena i štap koji se ne savija. Ako to Bog hoće, neka bude. Ako želi da ostanem ovdje, zahvaljujem mu. Gdje god bude htio, iskazujem mu hvalu.

Ali gdje sam ja, ondje ste i vi; gdje ste vi, ondje sam i ja: jedno smo tijelo, a tijelo se ne odjeljuje od glave niti glava od tijela. Rastavljeni smo mjestom, ali smo povezani ljubavlju. Pa ni sama smrt ne će to moći odijeliti. Jer ako i premine moje tijelo, živjet će duša i sjećati se naroda.

Vi ste moji građani, vi ste mi očevi, braća, sinovi, vi ste mi udovi i tijelo, vi ste mi svjetlo – čak ugodnije od ovoga svjetla. Jer što mi takvo zraka donosi kao što mi dono-

si vaša ljubav? Sunčeva mi je zraka od koristi u ovom životu, a vaša mi ljubav plete vijenac za budućnost.

Bože, dobri i milosrdni Oče

Bože, dobri i milosrdni Oče. Hvala Ti što nas u svojoj neizmjennoj ljubavi pozivaš na obraćenje i što nisi izgubio strpljivost s nama. U ime Tvoga Sina, uskrsnuloga Jaganjca, molimo Te s Marijom, Tvojom poniznom službenicom, daj nam milost da prihvatimo poziv na obraćenje, da ostavimo svoje krive putove i ne slijedimo smrtonosna obećanja ovoga svijeta i da snagom Tvooga Svetoga Duha svakodnevno pobjeđujemo zlo i grijeh u sebi i oko sebe i ostanemo

vjerni. Daj nam, Oče, milost povjerenja, da nas nikad više tjeskobne brige za materijalne stvari ne odvoje od Tebe, nego da u Tvojim mudrosti i svjetlosti živimo pravedno u ovome svijetu, da sačuvamo smisao ovoga života i svakodnevno radosno razmišljamo o pozivu na vječni život.

Molimo Te i za svu Tvoju djecu, kćeri i sinove, koji su odlutali od Tebe, koji su se potpuno okrenuli svijetu i materijalnim stvarima, te uništavaju sebe i druge, da i oni, rasvijetljeni Tvojim Duhom i dirnuti

Tvojom ljubavlju, prihvate poziv na obraćenje i žive život dostojan Tvoje djece. Vрати smisao za život onima koji su ga izgubili, te žive u strahu i tjeskobi, lutajući bespućima ovoga svijeta ovijeni tamom i smrtnim strahom.

Molimo Te, izlij obilje svojega Duha na ovaj svijet i vrati mu prvotni red i mir, a nas učini svjedocima svojega mira i ljubavi u ovom nemirnom svijetu. Tako neka bude!

fra Slavko Barbarić

Ukazanja u Porzusu degli Slavi (Italija)

„Reci svima da poštuju Dan Gospodnji, da ne psuju, jer to čineći vrijeđaju moga Sina i žaloste moje Majčinsko srce. Osim toga, želim da se opslužuju post i bdijenja“, glasi poruka Majke Božje koju je dala Terezi Dush.

fra Karlo Lovrić

Nakon 18 godina braka, Josipu i Katarini r. Grimaz rodila se kći Tereza. Bilo je to 10. rujna 1845., nakon ponoći. Dijete je istoga dana bilo kršteno. Roditelji su Terezu, naravno, primili kao dar Neba.

Obitelj je živjela skromno i siromašno, uostalom kao i drugi mještani Porzusa, malog mjesta pokraj Udina. Strmo i kamenito tlo davalo je oskudne plodove, a osobito škrte bile su livade i pašnjaci. Tereza, dobra i pristojna djevojčica, već se u ranoj dobi suočila s poteškoćama. Premda je bila krhka zdravlja, pomagala je roditeljima u različitim kućanskim i poljodjelskim poslovima. Redovito je pohađala župni vjeronauk i nezostavno sudjelovala u nedjeljnom misnom slavlju.

Prvo ukazanje

Osmog rujna 1855. (subota) blagdan je Rođenja Blažene Djevice Marije – Mala Gospa. Iako je zapovjedni blagdan (danas više nije, o. p.), u Porzusu ne će biti misnoga slavlja jer je kapelan, pomažući oboljelim od kolere, obolio od iste bolesti. Kao ni drugima, nije mu bilo spasa. Upravo se toga dana selu Porzusu i maloj Terezi, koja još nije imala ni deset godina, dogodilo nešto izvanredno.

O tom je događaju sačuvano i usmeno i pismeno svjedočanstvo. Usmeno svjedočanstvo prenosilo se od usta do usta u Porzusu i susjednim mjestima, a pismeno svjedočanstvo sačuvano je kao rukopis u sestara Providnosti. Oba su svjedočanstva u bitnom istovjetna i govore o onome što se dogodilo majci male Terezije, Katarini Grimaz. Ona je, naime, zaboravila na svetkovinu Male Gospe i na nedjelju koja je za njom slijedila, tako da nije pripremila hranu za svoje blago. Stoga je pozvala Terezu i zapovjerala joj da poče u obližnji dolac nakositi travu za blago. Tereza je bila iznenađena jer je na vjeronauku učila da se svetkovinama ne smije raditi. „Mi jedemo, moraju jesti i životinje!“ odgovorila joj je majka.

I Tereza se uputi prema dolcu. U sebi se lomila: koga poslušati – svećenika koji ju je učio vjeronauk ili majku? Tražila je odgovor od Gospe, koju je toliko častila. Kad je stigla na livadu i uzela srp u ruku da nakosi travu, iznenada joj netko uze srp iz ruke. Ona podigne oči i vidi lijepu Gospodu s njezinim srpom u ruci. Smiješeci se, Gospoda joj blago reče: „Ne smije se raditi svetkovinom!“

Tereza joj ispriča svoju priču. Gospoda se sagnu, nakosi rukovet trave i pruži djevojčici, govoreći: „Uzmi, ovo će biti dosta!“ Zatim dodade: „Reci svima da poštuju Dan Gospodnji, da ne psuju, jer čineći to vrijeđaju moga Sina i žaloste moje Majčinsko srce. Osim toga, želim da se opslužuju post i bdijenja.“

Tereza je po povratku majci ispričala što joj se dogodilo. Majka je gleda s nevjericom,

iako joj je lice pokazivalo izraz radosti. Ipak, ovo što se dogodilo s travom – jedna rukovet trave blagu je bila dostatna za dva dana! – majku je duboko dirnulo. Vijest o tome brzo se širila. No nitko ne vjeruje. „Traži od Gospe neki znak!“ govorili su. Neki su se na račun toga i zabavljali.

Iduće nedjelje Tereza je u crkvi. I Lijepa Gospoda se opet pojavila. Blizu je oltara. Obučena je u haljinu prekrivenu ružama. Gospa zove Terezu. Terezu obuzima strah. Obrača se svojim kolegicama, one je prate, ali ništa ne vide. Šapću joj: „Traži znak!“ Tereza dugo razgovara s Gospom. Nakon ukazanja, kao u snu izlazi iz crkve i vraća se kući. Poslije će reći da ju je Gospa pratila dok se vraćala kući.

Primila je i „znak“: Gospa joj je ispod lijeve ruke utisnula tri milimetra dugi križić koji blista poput zlata. Svi su ga mogli vidjeti. Pokušavali su ga obrisati trljajući ga i perući u vodi. Ne samo da ga se nije moglo obrisati, nego je križić bivao još sjajiniji. Djevojčica se

Poslije Gospina ukazanja, ljudi u Porzusu počeli su primjećivati neobičan fenomen na mjestu ukazanja: livada je uvijek u cvijetu, a snijeg se na tom mjestu otopi prije nego okolo, premda bi trebalo biti obrnuto jer je riječ o dolini. Ljudi svake nedjelje tu dolaze moliti kronicu, a u svibnju dolaze svakog dana.

povjerava crkvenim ljudima u Civaldu i oni joj povjeruju.

Po još uvijek živoj predaji, Gospa joj se u ono vrijeme ukazala još dva puta. U jednom ukazanju dala joj je tajnu, koju nikada i nikomu nije otkrila. Onima koji su je o tome pitali odgovarala je: „Gospi se sviđa da se moli kronicu“.

Ukazanje 1864. godine

Tereza je svjesna svoga siromaštva, svoga neznanja i slaboga zdravlja. Željela se potpuno predati Gospodinu, ali hoće li je i o. Luigi, koji je tako dobar, prihvatiti kao takvu? Ne zna čitati Gospin časoslov na latinskom, a jedva je znala čitati i na talijanskom jeziku. U molitvi otvara svoje srce Gospi i Gospa dolazi još jednom i tješi je. „Samo idi u samostan“ – kaže joj – „i kad budeš čitala latinski sve ćeš razumjet kao i druge sestre.“ Tereza se savjetuje i s mons. Tiossiem, koji je ohrabruje. Vraća se u Udine početkom 1864. da bi tamo trajno ostala.

Na 7. kolovoza 1864., na blagdan sv. Kajetana, pripuštena je u postulatoru (vrijeme pripreme za novicijat). Zdravlje joj nije stabilno pa je o. Luigi šalje u selo Orzano da malo ojača svoje tijelo, ali joj ni to ne pomaže. Bilo bi najbolje ne pripustiti je u novicijat, ali Gospa ju je tamo poslala da je on, o. Luigi, čuva i prati na putu prema svetosti. Na svetkovinu sv. Josipa godine 1867., Tereza je započela novicijat. Provođi ga u zajednici Karmel, blizu Gospina svetišta Ruže Otajstvene (Rosa mistica).

Kad se vratila u Udine, na blagdan Uzvišenja Sv. Križa (14. rujna 1868.) oblači habit i dobiva ime s. Marija Ozana. Njezina je bolest (tuberkuloza) uznapredovala. Premještena je u ambulantu o kojoj brigu vode sestre i o. Luigi. Otac Luigi joj osobno donosi doručak. Uzima u svoje ruke njezinu ruku obilježenu križićem da joj izmjeri puls, ali i da oni koji je vide mogu vidjeti onaj tajanstveni znak. Za vrijeme bolesti križić više nije sjajio poput zlata. Bio je crven, a nakon njezine smrti križić će postati potpuno bijel i sva će zajednica proći pokraj lijesa i poljubi-

ti križić. Tako je s. Marija Ozana 17. kolovoza 1870., s nepunih 25 godina, završila svoju kalvariju na zemlji.

Bila je više nebesko nego zemaljsko stvorenje. „Pameću i srcem bila je zaljubljena u Boga i tako je ovaj cvjetić brzo ubran i Djevice Marija ga je presadila u gređice svoga vrta“ – napisale su sestre.

Livada uvijek „procvala“ i „lancona“

Poslije Gospina ukazanja, ljudi u Porzusu počeli su primjećivati neobičan fenomen na mjestu ukazanja: livada je uvijek u cvatu, a snijeg se na tom mjestu otopi prije nego okolo, premda bi trebalo biti obrnuto jer je riječ o dolini. Ljudi svake nedjelje tu dolaze moliti kronicu, a u svibnju dolaze svakog dana.

Petnaest godina nakon smrti s. Marije Ozane, godine 1885., ljudi odlučše sagrađiti kapelicu, jednu „lanconu“, kako je zovu do danas. Iako Gospa nije tražila da se tu sagrađi sveto zdanje kao što je tražila na drugim mjestima gdje se ukazivala, narod je to htio učiniti iz ljubavi prema Gospi te da se ne zaboravi događaj koji je promijenio život vjernika u župi.

Godinu poslije, u unutrašnjosti kapelice, na bočnom zidu, stavljaju sliku koja prikazuje prizor ukazanja. Vidjelica je prikazana ne kao djevojčica od deset godina, nego kao dvadesetpetogodišnjakinja. Na ruci vidjelice utisnut je križić, a ispisane poruke glase: *Posvetite svetkovinu – Ne psujte* (na lijevoj strani) i: *Održavajte post i bdijenja* (na desnoj strani).

Stanovnici Porzusa riječi su poruke uklesali u svoja srca. Pastoralni pohodi biskupa i nadbiskupa Porzusu sve do II. svjetskog rata, svjedoče živu pobožnost Gospi i vjernost Trećoj Božjoj zapovijedi. U godinama kad u Porzusu nije bilo svećenika, ljudi su – stari i mladi – nimalo lakim putom silazili sudjelovati u misnom slavlju u crkvi u Faedisu ili u Forami.

Poslije 137 godina šutnje, cijeli je događaj koji je doživjela djevojčica Tereza Dush došao na svjetlo dana i čuva se zapisan u Institutu providnosti u Udinama, gdje je bila novakinja s. Marija Ozana.

On bdi

Nadahnuti mudročću križa na Križevcu, raznorazni se vraćaju svojim kućama i pričaju o nečemu velikom što su doživjeli. Nekada ih ne razumijemo dovoljno dobro pa se zapiljimo pogledom u njih. Ta i mi gledamo taj križ, svednevice, samo nešto takvo kao oni ne vidjesmo. Istina je to, naše oči nisu otvorene unatoč tome što su zdrave. Stavili smo zastor na njih i nikako da ga dignemo.

Miljenko Stojić

Hvala Bogu, u hrvatskom puku još nije prestao običaj da se na vrhuncima brda, pokraj puta, na raskrižjima... postavi križ. Više od bilo koje riječi on kaže sve o tome kraju. Preskače one lošije stvari, jer se one liječe a ne razglasuju oko. Motri, opominje, tješ. Čovjek otvorena srca to odmah prepozna, a onaj drugi obično izlije svoju žuč. Te što će on tamo, te ovo je 21. stoljeće, vrijeda one koji ne vjeruju, i slično tomu. Čitali smo takve riječi u javnim glasilima koje nije briga za vjersko i koje mi znamo redovito čitati. Nespojivo je to s časćenjem križa, ali...

O križu iznad župe Međugorje mnogi na ovome svijetu mnogo znaju pa ne ćemo ponavljati njegovu povijest. Uglavnom, podigli su ga sa svojim župljanima dušobrižnici koji su tu djelovali, oličeni u fra Bernardinu Smoljanu. Da oni, kao i oni poslije, nisu čuvali vjeru u nje, teško da bi fra Bernardin u tome uspio. Bilo je to, dakle, zajedničko djelo. Isto je tako danas zajedničko djelo kad, nadahnuti mudročću toga križa, raznorazni se vraćaju svojim kućama i pričaju o nečemu velikom što su doživjeli. Nekada ih ne razumijemo dovoljno dobro pa se zapiljimo pogledom u njih. Ta i mi gledamo taj križ, svednevice, samo nešto takvo ne vidjesmo. Istina je to, naše oči nisu otvorene unatoč tome što su zdrave. Stavili smo zastor na njih i nikako da ga dignemo. A ti što su došli s kraja svijeta, kako rekospo, jednostavno to učiniše. Nema nam druge nego se ugledati u njih i osokoljeni krenuti naprijed.

Ne da mi se govoriti što bismo sve trebali popraviti u svome životu. Umjesto toga napravimo sljedeće. Jednostavno razmislimo o svemu. I past će nam na pamet gdje smo sve „tanki“. Što više budemo gledali u križ, bistririt će nam se pogled i bivati će nam jasnije što nam je činiti. U suprotnom, ne će nam pomoći nikakve riječi. Bit će to samo poput mnoštva vijesti kojima nas svednevice obasiplju, ali na sredini ništa. Nismo shvatili zbog čega se nešto događa, tko je glavni uzročnik, kad će to prestati. Zapravo, sve je poslužilo samo da nas zavara, i to je to. Zbog toga napustimo način ponašanja odmaranja pred televizorom i gutanjem, često

Raspelo, rad pučkog majstora

Komunizam se propeo na stražnje noge da „zatucanom puku“ pokaže da je vjera nešto nedostojno pravog ili, kako bi oni rekli, naprednog čovjeka. Bi uzalud. Mladež je hrlila križu, hrlila svome Bogu i tamo spoznavala mudrost za život.

nesvjesnim, onoga što nam on poslužuje. Upalimo svoje misli i njima osvjetlimo svoju sadašnjost.

Dok ovo pišem, neprestano mi pred očima lebdi i jedan drugi križ. Onaj iz samostanske crkve na Širokom Brijegu. Naizgled nimalo bitan. Samo Isusovo tijelo nema neku posebnu umjetničku ljepotu, drvo križa prevučeno

je teškom crnom bojom. Još se k tomu slabo drži. Načeo ga zub vremena. Pročitah da je nastao, najvjerojatnije, krajem 19. st. Gradila se i urešavala crkva, nije bilo nekih velikih novaca i uzelo se ono što se moglo. Taj je križ, međutim, svjedočio onim hudim danima iz veljače 1945. Komunisti pregaziše Široki Brijeg. Bili su ponosni na taj pothvat. Iza sebe su ostavili dvanaest pobijenih franjevacu, mnoštvo pobijenih vojnika i puka, oštećenu samostansku crkvu, oštećen samostan, spaljenu Gimnaziju, porušeno naselje. Križ je to motrio i crvenio se zbog njih. Bilo mu je neugodno i kad su konje uveli u samostansku crkvu i nedolično se tamo ponašali. Ta i oni su bili ljudska stvorenja, većinu je od njih njihova majka učila križati se i moliti. Ljudska riječ prevari ih i oni sve to zaboraviše. Križ nije mogao a da ih ne žali. Začudo, nisu ga razbili. Tko će znati, možda ga nisu ni primijetili ili su se bojali pogledati ga. Uglavnom, on je ostao bdjeti sve do današnjih dana. Čuva trenutačno grobove poubijenih franjevaca na raznim stranama. Pomaže onima koji tu dolaze moliti se. Htio bi im biti oslonac, zviježda vodilja, ali ne ona komunistička crvena. Njegove su riječi blage, liječe dušu, komunističke riječi osuđuju i uhićuju. Kao da i križ i molitelji govore: Ako sam kriv, dokaži, ako sam nevin, zašto me udaraš?

Veličanstvena je priča nastala oko oba ova križa. Svjedoci kažu, a i statistike to pokazuju, da u širokobriješkom kraju nikada nije bilo toliko duhovnih zvanja kao u poraću. Upravo tada je bilo najgore. Komunizam se propeo na stražnje noge da „zatucanom puku“ pokaže da je vjera nešto nedostojno pravog ili, kako bi oni rekli, naprednog čovjeka. Bi uzalud. Mladež je hrlila križu, hrlila svome Bogu i tamo spoznavala mudrost za život. Ponovi se to poslije i u župi Međugorje. Oko križa se okupi i staro i mlado, kao i na Širokom Brijegu. Započeo nova povijest, povijest dostojanstvenog hoda naprijed i otvorenosti srca. Ujedno je to povijest nepobjedivih ljudi. Može ih se ubiti, djelu im ništa nitko ne može učiniti. Navješćuju da nema smisla ratovati po bijelom svijetu i pričati o ljudskim pravima, ima samo smisla širiti ljepotu ljubavi. To svatko može, samo ako hoće.

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje
21 - 22 h

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Časćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje
21 - 22 h

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:

Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:

Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
MIRA
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 MHz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 MHz
Lasvanska dolina 100 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 MHz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,1 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:

Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Prikupila i prevela Antonija Prlić

Prije tri godine prvi puta sam bila u Međugorju i sad sam opet ovdje! Za ukazanja sam čula od svoje majke, koja je o Međugorju znala mnogo više nego ja pa smo odlučile skupa doći. Mislim

da je ovo prekrasno mjesto, vrlo mirno. U ove tri godine dosta se toga promijenilo; više je zgrada, više prometa, više ljudi. Međugorje me nagnalo da o nekim stvarima više mislim, da razmišljam, i to ću učiniti u ova četiri dana koliko ostajem ovdje s majkom.

Teresa McCann,
Novi Zeland / Velika Britanija

Tu sam s mužem i prijateljicom i ostajemo tjedan dana. U Međugorju sam do sada bila četrnaest puta, a prvi sam put za ukazanja čula prije mnogo, mnogo godina. Sjećam se da sam u nekim novi-

nama čitala o Međugorju i to me ponukalo da dođem. Ovdje sam našla veliki mir i otkrila svoju veliku ljubav prema Blaženoj Djevici Mariji. To je ono što me svaki put iznova vraća na ovo mjesto.

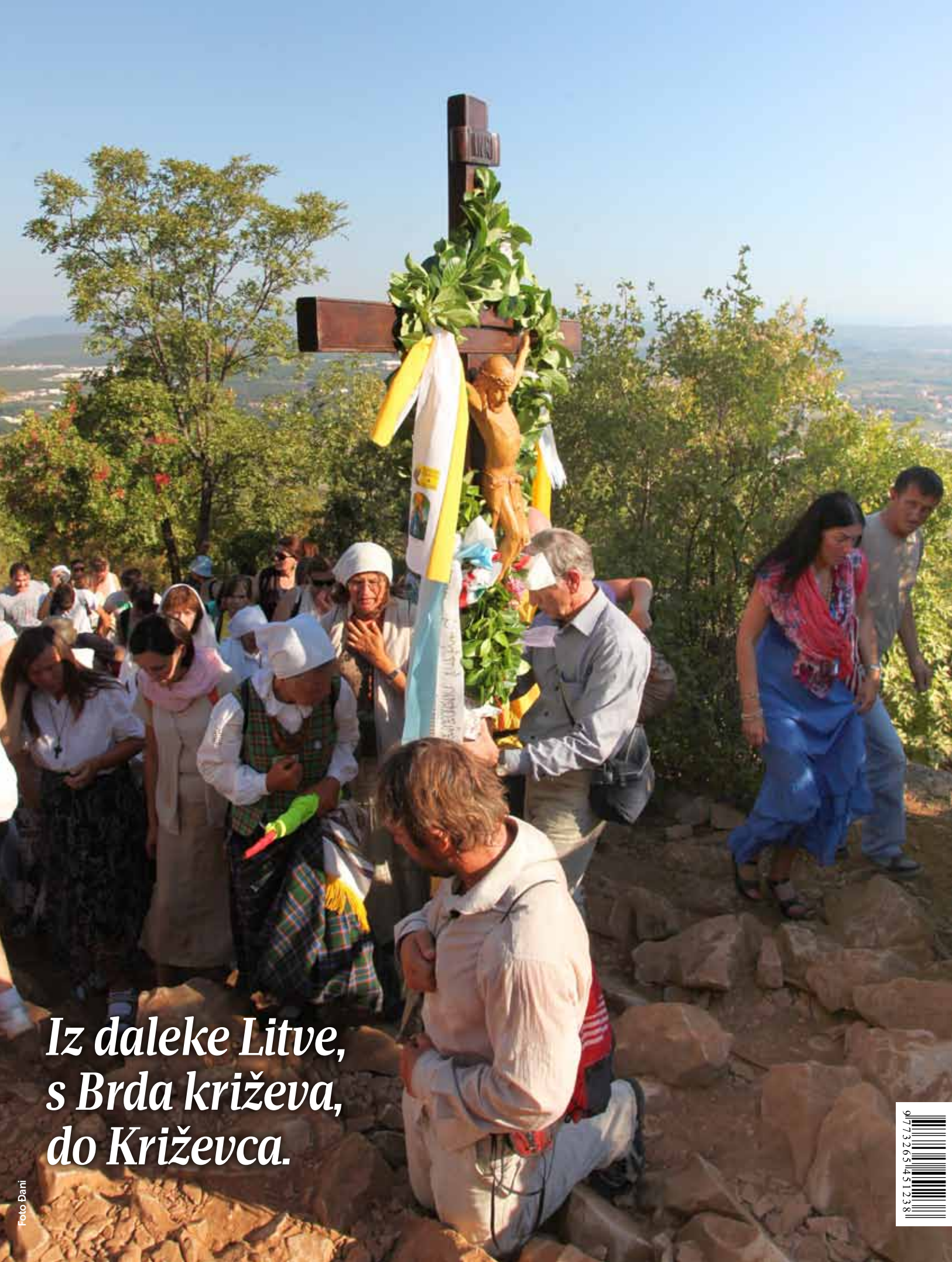
Sheila Gore, Irska

U Međugorju sam po treći put i jako uživam jer osjećam da primam velike milosti. Dugo sam htio doći ovamo slaviti Boga i Blaženu Djevicu Mariju, i ta mi se želja prvi put ostvari-

la 1999. godine. Znam mnoge ljude koji su došli ovamo i u potpunosti promijenili svoje živote, jer su primili mnoge milosti i ljubav naše Gospe. Vjerujem da će u budućnosti ljudi dolaziti još i više, a i sam bih im predložio da dođu, napose mladima. Nema veze i ako ne vjeruju, neka dođu bar na jedan dan jer im to možda bude najvažniji dan u životu, dan kad će promijeniti svoj život i pronaći istinsku sreću.

Bruno Boucard, Francuska

*Iz daleke Litve,
s Brda križeva,
do Križevca.*